Incipit Soliloquium boneuenture de quatuor exercitiis : m : mane et hominis.

Flecto genua mea ad
patrem domini nostri ihesu xpi
a quo omnis paternitas in
celo et in terra nominatur.
Ut det vobis secundum diuitias
glorie sue virtute
corroborari per spiritum eius in interiori homine xpm
per fidem habitare in cordibus vestris in caritate
radicati et fundati ut possitis comprehendere
cum omnibus sanctis que sit longitudo latitudo
sublimitas et profunditas Scire etiam supereminentem
scientie caritatem xpi ut impleamini
in omnem plenitudinem dei Paulus apostolus vas
eterne electionis. sacrarium diuine sanctificationis
in verbis premissis ostendit nobis mentalis
exercitationis ortum. obiectum. et fructum Mentalis
enim exercitatio si debet esse pia salutifera
oportet quod habeat potentiam supernaturaliter confortantem
Sapientiam regulantem. clementiam consolantem
Flectat igitur anima deuota diuine contemplationis
amore accensa genua mentis ~~atque~~ ante thronum
beatissime et incomprehensibilis trinitatis. pulset
humiliter. et postulet sapienter. dei patris

speculum et exemplar diuine contemplationis

confortatricē potēciā ne labore depressa succū
bat. dei filij regulatricē sapiāz ne errore se
ducta a veritate deuiet. dei spūs sancti cō
solatricem pietatē et clemēciā ne tedio de
uicta deficiat. omne enim datū optimū et
omne donū pfectū desursum ē descēdēs
a pre luminū Et scdm btm augustinū
Omne donū nrm aut deus est aut a deo
est. unde nō imerito in oī boni opis ūcio
ille est īvocādus a quo oē bonū oīgīali
ter pgreditur p quē omne bonū exēplaritr
pducitur. a quē omne bonū finaliter redu
citur Hec est illa ineffabilis trinitas pr
et filius et spūs sanctus quā tangit apls
cū dicit Flecto genua mea Ad Ro ondit
istius salutifere mētalis exercitacōis ob
iectū vn Obiectū dine exercitacōis de
uote mētis dicūtur esse interiora inferiora exteriora
et superiora Debz enim aīa deuota p mē
tale exercitiū cōtēplacōis radiū flectere
ad īteriora sua ut videat qlit sit forta
p naz. deforta p culpā reforta p graz Ro
debz cōuertere radiū cōtēplacōis ad exte
riora ut cognoscat q̄ instabilis sit mū
dana opulēcia q̄ mūbilis mūdana excel
lencia q̄ miserabilis mūdana magnificēcia.

3o debet radiū cōtēplacioīs cōuertere ad in
feriora vt intelligat hūane mortis in
euitabilem necessitatē. iudicij finalis
formidabilē austeritatē et pene īfernal'
intollerabilē penalitatē 4to debet con
uertere radiū cōtēplacioīs ad superiora vt
cognoscat et sapiat celestis gaudij ī
estimabilē preciositatē. ineffabilē delicio
sitatē interminabilē eternitatē Hec est
illa crux bta q̄tuor finibus terminata ī qua
o aīa cū tuo dilcissimo sponso tuo ihū xpo
debes iugiter meditando pendere Hic est ille
crus igneus quatuor rotis cōsūmatus
in quo debes pus tuū fidelissimū amicū
assidue cōtēplando celi palaciū cōstendere
Hec est illa quadrupl' regio scz Orienta
lis. occidētalis. aquilonaris. meridional'.
quā tu o aīa debes cotidie peregrinando
intrare ad tuū dilcm specialissimū ī ea
speculando querere et īuestigare vt possis
dicere cū sponsa In lectulo meo per
noctē q̄siui quē diligit aīa mea hec
quatuor tangit apl's cū sbiungit Vt pos
sitis cōprehendere cū omnibus sanctis que
sit lōgitudo eius latitudo. sublimitas et
profunditas Fructus istius salutifere

exercitacionis si digne et laudabiliter exequatur est
felicitas eterna que est quid optimum et pul
cherrimum. et per se sufficientissimum nullo extra se
indigens in qua videbimus amabimus va
cabimus et laudabimus in eternum et ultra
eum qui est benedictus in secula Hunc fructum
promittit apostolus quando sermonem concludit dicens
Ut impleamini in omnem plenitudinem dei hanc
plenitudinem tunc inveniemus quando deus factus
fuerit voluntati multitudo pacis. rationi plen
tudo lucis memorie continuacio eternitatis. Tunc
enim omnia in omnibus cum a ratione omnis error. a volun
tate omnis dolor et a memoria omnis timor recess
serit et successerit illa quam speramus mira
serenitas divina iocunditas eterna securitas
Hunc tractatum instigante conscientia inter simpli
ciores quosque simplicibus verbis de sanctorum dic
tis compilavi per modum cuiusdam dyalogi in quo
anima devota veritatis eterne discipula me
ditando interrogat et homo interior mentaliter
loquendo respondeat Ut autem ad inestimabi
lem istius mentalis exercitacionis altitudinem
perveniamus ab exordio incipiamus et prem
luminum humiliter invocando accedamus ge
nua cordis devote flectamus ante thronum
eterne maiestatis et ante solium individue

trinitatis lacrimis et gemitibus incessanter clame
mus ut deus pater per suum benedictum filium donet
in spiritu sancto nobis gratiam ut possimus cognos
cere quid sit longitudo latitudo sublimitas
et profunditas ut per hanc pertingamus ad eum
qui est omnis desiderii finis et complementum.

Quomodo anima exercitabitur mentaliter ut videat qualis
est foris formata per naturam Capitulum primum Anima

Dic quaeso o homo si post devotam invoca
cionem divine magnificencie et post
humilem imploracionem eterne sapiencie et demum
post flebilem supplicacionem superne pietatis
et clemencie gratiam exercitandi mentaliter circa
hanc quadruplicem materiam videlicet lon
gitudinis latitudinis sublimitatis et profun
ditatis optinerem quo ordine inchoarem ne
me meritum huius exercitacionis amittam si in
debito ordine ignoranter procedam. Ordinis
enim ignorancia secundum Ambrosium perturbat
formam meritorum nec reputatur secundum eundem
perfecta rei cognicio in nobis existere cum scimus quid
sit faciendum et ignoramus quo ordine sit proce
dendum Homo. O anima secundum bernardum ad eu
genium papam a te tua consideracio inchoet. ne
frustra extendaris ad aliena te neglecta. Idem
in meditacionibus Multi multa sciunt et seipsos
nesciunt. alios inspiciunt et seipsos deserunt

deū querētes ꝑ exteriora deserētes sua in
teriora quibꝰ interior est deus Idcirco ab ex
terioribꝰ redeā ad interiora et ab interioribꝰ
ad supiora cōstendā ut possim cognos
cere unde veni aut quo vadā unde sim
et aut quid sim et ita ꝑ cognicionē mei as
cendā ad cognicionē dei Itē Crisostiꝰ
sup matheū dicit Nō mīma ꝑs phie
est cognicio sui Itē ābrosiꝰ in exameron
Cognosce te o hō qntus sis ut cōsideres
quid in te intret in cogitacioē quid ex
eat in sermone Vitā gᵒ tuā o homo
cotidiana discussioē examina et diligē
ter attende qntū ꝓficias et qntū deficias.
qualis sis in moribꝰ qlis in affectionibꝰ
dis qꝫ silis sis deo et qꝫ silis qꝫ ꝓpe et qꝫ longe.
Illud semꝑ agnosce qꝫ multo laudabilior
et melior es si te cognoscis qꝫ si te neg
lecto cursꝰ siderꝝ. vires herbarꝝ. cōplexi
ones hōim. nās aīliū cognosceres et sci
enciā oīm celestiū et terrestriū hēres.
Redde gᵒ te tibi et si nō semꝑ saltē int
dū. Rege tuos affectꝰ. dirige actꝰ corri
ge gressꝰ. gᵒ aīa tene ꝯsilia scōꝝ et ꝑmo
radiū cōtēplacioīs ꝯuīte ad regionē
orientalē hoc ē ad cōsideracioēz tue cōdici
onis. diligēt gᵒ cōsidera qꝫ gnose a sūmo

artifice facta sis per naturam quam viciose a tua vo/
luntate deformata sis per gratiam culpam quam gratiose
a divina bonitate sepe reformata sis per gratiam. Pri/
mo igitur considera quam generose formata sis per naturam.
Generositas tua naturalis consistit in hoc ut
estimo quia tibi naturaliter ad tui decorem impressa est
ymago beatissime trinitatis. Unde anselmus
in prologo. Fateor domine et gratias ago quia me crea/
sti ad tuam ymaginem ut tui memor sim te
cognoscam. te diligam. Bernhardus in medita/
cionibus secundum interiorem hominem tria in me invenio
per que deum recolo conspicio et concupisco. Et
sunt hec tria memoria. intelligencia et volun/
tas. cum deum reminiscor in ipso condelector memoria
enim eius se super vinum. Cum intelligencia ipsum in/
tueor quantum in se sit incomprehensibilis quia princi/
pium et finis quantum in angelis desiderabilis
quia desiderant in eum prospicere. In sanctis omnibus delec/
tabilis in quantum in eo assidue delectantur. in
creaturis omnibus admirabilis quia omnia potenter
creat sapienter gubernat. benigne dispensat
admiror. Cum deum per voluntatem diligo me
metipsum transformo hec est enim virtus amoris
ut talem te esse oportet quale est illud quod amas
hec bernhardus. Recognosce igitur o anima mea
quam mira et inestimabilis dignitas est esse
non solum vestigium creatoris quod est commune omnibus

creaturis sed ēē ymaginē qd' ē ꝓpriū creature
rōnalis. Lauda igr̄ aīa mea dn̄m lauda
deū tuū syon. Expgescē et lauda. Exul
ta et gaude q̄ insignita es dei ymagīe.
decorata silitudīe ꝑticeps rōnis capax
etne bt̄itudīs. Sed q̄ hec modica non i
merito forte iudicarēt si forte finirētur
exulta et lauda q̄ cū p̄dcīs dedit t̄ natu
rā immortalē. sbām incorruptibilē. dura
cionē intmīabilē vitā ꝓpetuā. ymago
eīn t̄nitatis nō esses si t̄mīo mortis p̄clu
di posses Augustinus xv de ciuitate dei.
O e aīa aduēte q̄ creator tuus post istud
esse dedit t̄ ꝓpetuū esse. post hoc dedit
tibi viuē. sentīe discrnē sensibus te decora
uit sapīa illustrauit. Tuā igr̄ pulchritudi
nem attēde vt intelligas qualē debe
as pulchritudinē diligē q̄ si temetipām
vt expedit cōtēplari nō sufficis cur sal
tem qd de te estimare debeas ex iudicio
alieno nō ꝓpendis. Sp̄osum habes de
cuius pulchritudinē si nō dubitares sci
res q̄ tam pulcher. tam formosus. tam
vnicus dei filius tuo aspectu captus nō
esset. si eū tuus singularis decor et vltra
ceteros admirādus nō traxisset. Hec augus

Sed hec fortasse o aīa nimis ingrata tibi
videt̄ modica ꝓptera audi tercio dignitatē
admirabilē q̄ tante es simplicitatis q̄ nich
il pt̄ domū mētis tue inhītare nichil pt̄ in
ea māsionē facē nisi simplicitas et puritas
trinitatis eterne. Ecce qd̄ dicat sp̄osus tuus.
Ego inqd̄ et pr̄ meus ad eū veniemus et man
sionē apud eū faciemus. Et alibi in ewāgelio
Zachee festinās descende q̄ hodie ī domo
tua oz me manē. Illabi em̄ mēti illi soli
possibile est qui eā creauit. Ipē em̄ est qui
intimior intimo tuo esse ꝑhibet̄ sicud dicit
Augus. Gaude igit̄ o felix aīa q̄ potes ēe
tanti hospitis hospita Herhardus. O fe
lix aīa que cotidie cor suū mūdat ut in
hītantem deū suspiciat cuius hospes nullo
bono indiget q̄ autorē omī bonoꝝ in se
habet. O quā bta aīa apud quā sibi deus
inueit r̄quiē q̄ dicē pt̄. Qui creauit me
r̄quienit in tabernaculo meo. negare siqdē
ei celi r̄quiē nō pt̄ qui sibi in vita hac
r̄quiē ꝑparauit hec. Bernhardus. O aīa
nimis es auara si nō sufficit tibi tanti hos
pitis p̄ncia q̄ scio q̄ tam liberalis est q̄
cōicabit tibi de bonis suis. q̄ tam pius est
q̄ ditabit te de donis suis nullo em̄ modo
deceret tantū p̄ncipē si hospitē suam

pmittet indigetē Adorna igitur thalamū tuū
et suscipe regē tuū factorē de cuius pūcia ex
ultabit et letabitur tota familia tua Ovē
mira et multū mirabilis sīnā Rex cuius pulchri
tudinē sol et lūa mirātur cuius magnitu
dinē celū et tra reuerentur. de cuius sapiā celes
tiū spirituū agmina illuiāntur. de cuius clemē
cia oīm btōrū collegia saciātur. talis tuum
o aīa desideat hospiciū. tuū cenaculū
plus q̄ celeste palaciū appetit et exoptat.
delicie enī sue sūt esse cū filijs hoīm Sz si
hec te ad huc nō mouēt ad laudādum
creatorē tuū cōuerte cōtēplacoīs radiū
ad q̄rtū bn̄ficiū. et cognosce q̄ tante
capacitatis est palaciū tuū q̄ nulla creatura
sufficit saciare tuū desideriū Hugo de scō
victore. Oīs iocūditas. oīs suauitas.
oīs pōn. oīs opulēcia rerū creatarū affi
cere cor hūanū pt. saciare nō pt Anselmus
Oīs creatura q̄ deus meus nō est nichi
topia est. Et q̄ir Reuera scdm Gregoriū
i moralibus Aīa hūana q̄ ad deū appetē
dū facta ē q̄q̄ infra deū appetit minus
ē ideoq̄ iure ei nō sufficit qd deus nō
est valde laudabilis. cōuerte nūc ydra
diū cōtēplacoīs ad tuā super creatas
ptātē que reuera est āmirabilis. Hugo.

Iā ut estiō aīa
sufficiēt vidisti
tuā nobilitatē
que est

de arra aīe. O aīa mea q̄ dedit t̄ sp̄osus
tuus r̄spice mūdū istū. oīs nā ad hunc
finē cursū suū dirigit vt tuis vtilitatibꝰ
deseruiat. tuisq̄ oblectamētis scd̄m
distribuciōm tp̄m indesinēt occurrit. Videiā
aīa mea et diligēt̄ ꝯsidera q̄ creator tuus sp̄osꝰ tuꝰ
et amicꝰ totā machinā mūdialē ad tuum
ordinauit mīsteriū. Ecce āgeli purgāt et i
flāmāt tuū affectū. illūināt et informāt
tuū intellcm̄. p̄ficiūt et custodiūt tuum
sb̄m. Magna dignitas ē hr̄e tales docto
res cōsolatores et tales cōseruatores. O
q̄ia si vidē posses q̄nto gaudio q̄ntoq̄
t̄pudio assistūt orātibꝰ. int̄sūt meditā
tibꝰ q̄nto studio nos in bono cōseruant.
q̄nto desiderio nos et salutē nr̄am et̄nā
expectāt. Celū t̄ deseruit p̄ suū motū.
lūiaria celi p̄ suū influxū. sol creat tibi
die. Lūa illūiat t̄ noctē. ignis tēperꝫ
tibi aeris frigiditatē. aer t̄ mitigat
ignis int̄nā caliditatē. aqua mūdat
tibi fetorē mitigat t̄ sitis ardorē et
fecūdat terre vigorē. Terra vero te sus
tētat sua sollidita^te. creat sua fertilita
te. delectat sua amenitate. Ecce aīa
breuit̄ discr̄isti p̄ singula ab inferiori
bus ad sup̄iora et inuenisti q̄ oīs cre

atura ad hunc finem ex diuina ordinacione cur-
sum dirigit quatenus tuis vtilitatibus deser-
uiat tuisque oblectamentis indesinenter occur-
rat. Sed caue anima mea ne non sponsa sed
adultera dicaris si munera dantis plusque
affectum amantis diligis. Augustinus in libro con-
fessionum. Vet si oberras in vestigiis suis si
nutus suos pro eo amas et non aduertas pur-
gate mentis intelligencia quod innuat beatissima
lux cuius nutus et vestigia sunt omnium creaturarum
decus et forma. Ad huc forte si ignoras te o
pulcherrima mulierum. Egredere et abi post vesti-
gia gregum id est irrationabilium creaturarum
que sunt vestigium creatoris tui tu vero specu-
lum beatissime trinitatis quo omnibus dignior et
excellencior comprobaris. et pasce edos tuos iuxta
tabernacula pastorum id est conuerte cogitaciones
tuas ad choros angelorum quibus quamuis similis
es in natura et concinis eris in gloria. Qua-
liter anima est deformata per culpam
Anima

Iam satis siluidiu tacui. nunc iam
cum verecundia et rubore compellor con-
fiteri et dicere quod hanc dignitatem modicum
aduerti. amorem meum heu ego infelix et mi-
sera nimis indigne prostitui factorem meum
non pro hiis omnibus glorificaui. deum meum

ppt' dona sua nō bn̄dixi et nō adoraui eū to
to tpe vite mee minus ī digne irreuerenter
vane et negliēt' vixi. Et vt verꝫ fateor.
scdm. Hn̄ ardū q̄nto pfectiꝰ dignitatē
meā aspicio tāto magis vitā degenerē me
duxisse cōfūdor et erubesco timeo eīm q̄ tāto
grauior sit culpa q̄nto dignior et nobilior sit
sit nā formido q̄ tāto grauior sit offensa q̄nto
maior est illiꝰ qui offendi excellēcia. ptimes
co q̄ tanto peior sit iniuria q̄nto maiora fuerūt
illiꝰ cui iniuriā irrogaui bn̄ficia. Heu dn̄e deꝰ
meꝰ ex dignitate sbe iā ppendo vilitatem.
~~culpe. ex recordacōe bn̄ficiorꝫ~~ malicie. ex spe
ciositate nē cognosco deformitatē culpe.
ex recordacōe bn̄ficiorꝫ acceptorꝫ intelligo
ingratitudinē factorꝫ meorꝫ. Ve mi misere iā
video iā cognosco q̄ quidq̄t a sūmo datore
accepi ad vsum vite. miserabilit' inflexi.
ad vsum pauitatis et culpe. tranquillitatem
hūane pacis. ad vsum cōuti vane securita
tis. pegrinacionē terre pro inhitacōe dilexi
patrie. salutē et pulchritudinē corpis. redi
gi in seruitutē voluptatis. vbtatis habū
dāciā nō ad necitatē corpis. sed ad supflui
tatē expendi misere cupiditatis. tpa serēa
et blādimēta aeris. ad amorē michi seruire
coegi trene delectacōis. Timeo heu et

ꝑtimesco valde vt sil' me ferie pumēdo debeāt
q̄ viciis meis male sb'acta seruiebāt. Homo
O aīa aliq̄lit' iā ꝓpēdo q̄ bona est tua cog
nicio ex v'bis ꝑtem tuis sencio q̄ nō fuit frus
tra mea āmonicio. Videt' m̄ q̄ lumē diuino
sis aliq̄lit' illustrata. et tactu veri lumīs mota
q̄ scd'm Gregoriū in moralibꝰ Vnꝰ q̄sq̄ dū
tactu veri lumīs illustratur sipi ondit' vt
vnde cognoscat quid est iusticia inde eru
diatur q̄d sit culpa Vnde sancti viri quo
alicuiꝰ apud deū dignitate virtutū ꝓficiūt
eo sb'tiliꝰ indignos se ēē deꝑhendūt q̄r
dū ꝓximi luci fiūt q̄tq̄t eos in seipīs la
tebat īueniūt Hec gregoriꝰ Igit' aīa si luce
veritatis tacta. dignitatē tuā quā attenꝰ
nō attēdisti cognoscis. si culpā qua creato
rē tuū offendisti intelligis et vidisti q̄
grōse forta sis ꝑ nāz. vide nūc quā vicio
se deforta sis ꝑ culpā Ancelinꝰ Reduc aīa
erūpnosa et misera ad mēoriā enorme
delictū. et ꝑduc vsq̄ in celū rugitū et
lamētū. Cogita aīa ꝑfida dei adultera
xp̄i q̄d feceris deliq̄sti in celo castū amatorē
tuū. cōtēpsisti factorē tuū. repudiasti spō
sum tuū. turbasti deū tuū. irreuēnter trac
tasti scm̄ āgelū custodē tuū. Eras tēplū
xp̄i. sponsa dei sacrariū sp̄us sancti. Que

est ista subita conversio et repentina mutatio de dei
virgine facta est corruptio sathane. de spon-
sa xpi stortum excecabilia dyaboli. de habitacu-
lo spus sancti factum est tugurium omnis spus
immundi hec Anselmus O anima recordare
propter quid vendideris decorem tuum. et propter quid ab-
ieceris honorem tuum pro quo tam turpiter fedaui-
ris vultum tuum quam tanta bona pro tam vili precio ven-
didisti. O anima quare te tot bonis spoliasti
quare frustra tantis te honoribus priuasti quare tot
bona opera neglexisti tot annos tot dies tot
horas sine fructu vixisti. Anima. Recognos-
co. O homo quod verum loqueris et non immerito me
de tanta transgressione reprehendis Bernhardus
O domine deus meus quot tempora effluxerunt in qui-
bus sine fructu vt aspicio vixi. coram te quomodo
subsistam quomodo ad te leuare potero faciem meam
in illo magno et terribili examine quando enu-
merari iusseris omnes dies meos querens fructum
in eis. O domine deus meus cur intermisi te vllo
tempore versari in corde meo te tota mente complec-
ti in tua dulcedine delectari. Omnia interiora
mea vbi tunc erant quando tecum non erant cum a te
habeat omnis creatura quotquot habet desiderabile lau-
dabile delectabile hec Bernhardus Heu
domine nunc intelligo sed confiteri erubesco
species et decor creaturarum decepit oculum

meū et nō adūti q̄ speciosior omnibꝫ creaturis
tu es quibꝫ ~~tūmo~~ tūmo vnā gustā tue in
inestimabilis pulchritudīs cōicasti. Quis enī
ornauit celū sideribꝫ. aerē volucribꝫ. aquā pisci
bꝫ. terrā plātis et floribꝫ hoīes in corpore
diuersis coloribꝫ in mēte variis vtutibus
tione clementissime pr̄ p te illa celestiū spūū
agmīa variis donis sūt ornata. Nōne per
te seraphim ardēt dilectiōe. cherubim lucēt
cognitiōe. de donis tuis iudicāt throni.
de tuis muneribꝫ dnāntur dnātiōes inclīti
ex tua vtute p̄sunt p̄ncipatꝫ. ex tua pta
te demōes arcēt ptātes ex tua pfūda
potēcia miracula faciūt vtutes. Ex tuo
p̄cepto archāgeli magnis nūciāt magn̄.
Angeli vero mīoribꝫ signāt mīora. Sed
quid sunt hec oīa n̄ tue pulchritudinis
sintilla. O bone ihū fons vniuse pul
chritudīs ignosce m̄ misere q̄ tuā pul
chritudinē tam sero cognoui tam tarde
amaui ppteria miserabilit̄ oberraui. Dul
cedo etiā creaturarū decepit gustū meum
et nō adūti q̄ melle dulcior es tu enī mel
li et oī creatē dulcedinē suā ymo tuā
cōmodasti et nō est aliud i creatura dul
cedo vl̄ delectatio n̄ tue dulcedīs quā
abscōdisti timētibꝫ te demrātio. Unde

dulcedo omnium creaturarum si quis iuste adiutat nichil
aliud faciat nisi ad tuam quod dulcedinem eternam inuitat.
O ihesu fons vniuerse dulcedinis et pietatis ignos
ce mihi quod tuam mestimabilem et mellifluam dulcedi
nem in creatura non cognoui nec degustaui propter
ea miserabiliter oberraui et animam meam vsque modo
siliquis porcorum saturaui. Sed heu numquam vt
vt timeo de pane filiorum tuorum manducaui ideo
semper in deliciis mundi ieiuna et famelica per
mansi Gregorius Quia intus gustare volumus
paratam dulcedinem propterea ieiuni et famelici
amamus miseri famem nostram O dulcissime
ihesu modo video modo cognosco quod omnis dul
cedo tibi contraria sint michi afflixio et mi
seria Augustinus In libro confessionum Tu enim
misericordissime deus etiam in peccatis meis semper
mihi aderas pussime cernens omnes iniquas
cogitationes meas et malas amarissimis
respergens amaritudinibus docens per flagella
si vellem sine amaritudine delectari non pos
sem nisi in te domine Sed heu hanc doctrinam non
intelleri propterea oberraui semperque in deliciis
meis iniquis timui proditorem timui accu
satorem. timui reprehensorem formidaui aquo
ciens conscientiam. expaui multociens infamiam. non
numquamque horrui gehennam et tamen heu ego mi
sera inter tot tormenta non mutaui volunta
tem propriam. Decepit odor creature olfactum

scuriens

et inuestigabili laborare ignoscemus quod tam sero te cognoui tam tarde in odore vngentorum post te cucurri.

meum et ignoraui quod odor tuus o bone ihesu
superat omnia aromata. O bone ihesu fons
odoris cuius suauitas facit indesinenter post
te cucurri. puto tamen et tamen per hoc me non excuso
quod odor illius celestis apotece huic terreno
fetori quo infecta eram non miscetur. Decepit
enim sonus falsus creaturarum auditum meum et
nesciui nec sensi quam quam dulcia faucibus
electorum tuorum eloquia tua quam suauia auribus
amicorum tuorum consilia quam tua quam leuia manibus
sanctorum tuorum mandata tua. O ihesu fons
sapientie. auctor scientie. consiliator casti consilii.
fac me vel saltem modo audire vocem meam
tuam. sonet vox tua in auribus meis. Cum
quanta amaritudine recogito quod fefellit me
illa vox miseriam cantantium et dicentium. Venite
fruamur bonis que sunt coronemus nos rosis
antequam marcescant et non preteriat nos flos
temporis. vino pretioso et vngentis optimis nos
impleamus. vbique relinquamus signa leticie. hanc
vocem audiui et non intelleri quoniam omnia
vana sunt et risu digna. Omnia enim hec
et hiis similia cito pertransierunt et velut
vmbra euanuerunt. quid enim vana hec
omnia amatoribus suis profuerunt quid hec
stulta dilectoribus suis contulerunt quem
enim fructum habuerunt in illis in quibus

nūc cōfundātur et erubescāt. O dn̄e deus
meus lumē cordis mei. panis aīe mee. vtꝰ
amaricās mētē meā nō te amabā et fornica
bar abs te et fornicāti m̄ sonabāt. Euge
euge aīcicia huiꝰ mūdi fornicacō ē abs te.
O quid miseriꝰ miserō nō miserāte sup̄ se
ipm̄. Dz int̄ hec omīa tu amātissime
deus m̄ semp̄ aderas vocē tuā freq̄nter
audiui inspiracōz tuā saluti ferā sensi
s̄ nō cōsensi. O quociēs m̄ illud salu
tiferū cōsiliū inspirasti. Peccasti. q̄este.
desine. erubesce. ad que ego misera mo
rē secuta bti Augustini in libro cōfessi
onū v̄ba sōpnolēta aq̄n rūdi. Dn̄e
exspecta me modicū. sine me paululū.
mō a vanitate q̄escā mō cito de malig
nitate erubescā omīa vana et mūda
na dēlinquā Dz heu modicū nō hēbat
modū et paululū in lōgū ibat Itē Au
gustiꝰ de v̄bis dn̄i Ipā segnicies est res
q̄ mltos etnalit̄ occidit et finalit̄ ī pccās
detinet q̄ se ad vocē dn̄i nō corrigūt
pccores vocē quidē occlte inspiracionis
audiūt s̄ vitā nō corrigūt dicētes cras
cras et subito ostiū claudit̄ remanetz
pccor foras ex archā celestis pr̄ie cū voce

corvina quia pro peccatis gemere noluit cum columbina. Gregorius. Heu quam multos in peccatis peius sua felicitas prostravit. multos diuturna pax inertes reddidit eosque mox manus hostis gravius perculit quos longe quietis usu negligentes invenit. Item Gregorius. Quos deus ut convertantur divicius tollerat non conversos divicius dampnat. Sed o homo ut tibi mee infelicitatis historiam perfectius manifestem. profiteor quod hec omnia mee infelicitati non sufficiebant sed ad cumulum dampnacionis. Heu mundana mollicies tactum meum nimis miserabiliter decipiebat. Et ignoravi quod tam suavis o bone ihesu esset amplexus tuus tam honestus attactus tuus tam deliciosus convictus tuus cum enim te amavero munda sum. tu te tigero casta sum et cum accepero virgo sum. Tuus o domine ihesu amplexus non maculat sed mundat tuus attactus non inquinat sed sanctificat. O ihesu fons universe dulcedinis et suavitatis ignosce mihi quod tam sero credidi quantum iocunditatis quantum habet deliciositatis. quantum honestatis. quantum leva divine tue sapiencie et cognicionis est sub capite meo. ~~[illegible]~~ idem racione. et dextera tue divine clemencie et dilectionis amplexatur me idem voluntatem. Heu me miseram quid umquam tam dulce tam suave tam deliciosum et tam salutiferum potest experiri quam inter

brachia tanti sponsi quiescere inter oscula tanti regis
et amici fideliter obdormire. Hanc dulcedinem
senserat anima deuota quando optabat dicens. Oscu
letur me osculo oris sui. Sic numquam has delici
as anima deuota erat experta quando orabat ardens et
iam pene deficiens per dilectum sui concupiscentia di
cens in canticis. Quis mihi det te fratrem meum su
gentem ubera matris mee ut inueniam te solum
foras et deosculer te et iam me nemo despiciat
apprehendam te et ducam te in domum patris mei
et in cubiculum genitricis mee ubi me doce
bis et dabo tibi poculum ex vino condito. et ex
musto malo granatorum meorum. Quis enar
rare sufficiat nisi qui mente gustasset quantum
habet hoc verbum dulcedinis et deuotionis quando bene
ponderatur et recte cribratur deuota mente vnde ex
ponem deuote menti relinquo. Sed o domine deus
si hec tam dulcia sunt cogitanti quam dulcia esse
possunt degustanti. si tam suauia sunt legenti quam
consolatoria erunt per affectum sentienti Augustinus
fac me dulcissime ihesu intus gustare per
amorem quod ex gusto per cognitionem fac me
sentire per affectum quemquam sentio per intellectum
hec Augustinus. Sed quam vesania quam infernalis furia
tanto tempore a me prohibuit talia et tanta
mentis mee solacia tam diuina gaudia tam
melliflua conuiuia. Dic quaeso o homo quae est

tanti mali causa que tanti periculi ro que
tanti dāpni occasacio. Nō Video o aīa q
cā fatigata laboribus. iā vexata doloribus vltra
inuenire nō valeas cui tātū dāpnū illatū
asscribas. Peto g̃ vt cū pacīa audias sit
tanti mali causam demōstrauero si t̃ tāti
dāpni inimicū ondero. Iā p te hostē tetigis
ti aliqlit̃ tn̄ p̄ dolore forte mētis nō ad
uertisti. Habes o aīa mea inimicū domes
ticū hostē amicū aduersariū ꝓpinquū qui
t̃ malū pro bono reddidit et sub spē
amicicie crudelior exīs inimicus hijs oībus
et alijs infinitis bonis te priuauit. Hic hostis
salua reuerēcia tua ē caro īfelix et misera
mltū tn̄ t̃ dilcā hāc cū pauisti inimicū pessi
cōn te erexisti. Hāc cū honorasti. hostē cru
delissimū cōn te armasti. Hāc cū foris
varijs et p̄ciosis vestimētis induisti oībus
interioribus ornamētis te spoliasti nes
ciēs qd dicit btūs Gregorius in omē.
Vn̄ inq̄t caro ad tp̄t sua int̃ viuit inde
sp̄s in etnū cruciabit̃ et gemiscit. et econ
quo plus caro p̄mit̃ eo plus de spe celesti
aīmus letat̃. Vnde pro tāta iniuria nob
p te illata cōtinere me āplius nō valeo
qn̄ tātū malū hucusq̄ sb silēcio periculo
se ptransitū durius reprehendā. Scio inq̄t

Hendus in meditacionibus o aīa quēdā qui
per plures ānos tecū vixit. ad mēsā tecū
sedit cibū de manu tua sup̄sit/ et in sinu
tuo dormiuit. cū voluit tecū colloquū ha
buit. Hic iure hēditario seruus tuus est ꝑ
qr delicate nimis eū nutristi et virge pe
percisti. leuauit calcaneū suū sup̄ caput
tuū et te in seruitutē redegit. O aīa mi
serabil' et misera q̄s te liberabit de vinculo
imperij huius exurgat deus et cadat ar
matus et cōterat inimicus inimicus inq̄ cōtēp
tor dei amicus mūdi cultor dyaboli. Quid
t' videt' de illo si idē sentis mecū dices
reus est mortis crucifigat'. Noli ergo
dissimulare noli differre noli pcē. crucifige
crucifige eū. Sz in qua cruce In cruce dn̄i
nr̄i ihū xp̄i in q̄ est salus vita et resurrec
tio nr̄a. Recole g° o aīa primordia tua.
attende q̄ es insignita dei ymagine.
decorata similitudīe. despōsata fide. do
tata spe. p̄electa caritate. redēpta sagiuīe
p̄ticeps rōis capax bt̄itudīs q̄d t' cū car
ne. Vn̄ ista pateris si diligēt' cōdiciōes
eius aduertis nūq̄ vilius sterq̄linium vidisti.
si eius miserias enūare velis q̄ onusta
sit pcīs. pruriēs cōcupiscenciis. occupā
passiōibus. polluta illusiōibus. cōfusiōe
plena. ignominia repleta quid de ea hēs

aliud q̄ cogitacioēs fedas et īmūdas et
īsilitudīe porci cōnūari Hec bn̄dus Idē O
aīa deuota erubesce volutari in cōsceno
q̄ es de celo Idē sup cātica. O aīa donc
in carne es inter spinas v̄sacis et nc̄e
est vt teptacionū tribulacioēs et pug
nacionū aculeos gr̄uit paciaris Vn̄ dicit
in cātica Sicut liliū inter spinas sic aīca
mea int̄ filias. O cādēs liliū. O tener et
delicate flos in creduli et sb̄uersores sunt
tecū et cū storpionibus hītas Vide ergo
quō caute ābules int̄ spinas caro et mū
dus plem sūt spinis cōuersari cū eis et
nō ledi diuine potēcie est et nō virtutis
hūane Hec bn̄dus Est et aliq̄ inimicus
fortis et crudelis qui mira calliditate oīm
discutit cōsuetudines. vētilat curas. scru
tat affectus. et ibi semp q̄rit causas no
cēdi ubi quēq̄ videt studiosius occupari.
Nouit em̄ hic hostis antiquus ab īcio hu
mani gn̄is. cui ipe illecebras gule īgerat.
cui virus īuidie infundat. cui blādimenta
luxurie obiciat. cui vana sup̄bie īcitamē
ta p̄mittat nouit quē metu opp̄imat. quē
gaudio fallat quē admiracioē seducat
habet eciā aliq̄s sibi obligatos quorū ad
alios decipiendos ingeniis ~~dicit~~ vtitur
et linguis. O aīa fragilis ad decipiēdū

facilis ad cadendū difficilis ad surgēdū q̄liter
istius credulis adūsarij laq̄os euadere poteris quē tātis
subtilitatib9 p̄ditū ignoscis. Hec leo p̄p. Aīa
Nūc video iā p̄mitus recognosco sicut dicit
Aug9 Cōsuetudo pcti est q̄ nō facile cog
noscat ab eo q̄ ipso p̄mitur. Sz mox cū cepit
se q̄s ab illo alienare tūc demū cognoscat
inq̄nta feditate iacuit. Igitur q̄ iā aliq̄liter
meipsam a pcto alienare incipio et p hoc me ⁊ p̄m agnosco me
āplius a plāctu cōtinere nō valeo. O dñe
deus meus tu ī p̄ssisti m̄ amabilē ymaginē
tuā. et ego sup induxi odibilem ymaginē
dyabolicā. Heu heu miser homūcio q̄ de
mōis ymaginē sup ī p̄ssi sup ymagi
nē dei. cur nō odi eius ymitacōz cuius ab
horreo nomē. Ille spōte cecidit ego volēs
corrui ille nulla p̄cedēte vīdicta pcauit
sup̄biēs ego visa eius pena pcauī cōtēpnēs
ille semel ī nocēcij est institutus ego multoci
ēs sum r̄stitutus. Ille se erexit cōtra eū qui
se fecit. ego me erexi cōtra eū qui me r̄fecit.
ille deū dereliquit p̄mittētē. ego fugi deū
p̄sequētē. ille p̄stat ī malicia deo r̄pbante
ego cr̄o a deo misericordit r̄nocāte. Et
si ābo cōtra deū ille tn̄ nō cōtra r̄qrētē se.
ego vero cōtra morientē pro me ego eius
ymaginē horrebā tn̄ in multis me īueīo

horribiliorē fuge fuge a me o horribilis
sb̄a si me video est horror ītolleabilis si
nō video mors īeuitabil'. O q̄ infelix q̄
sibi est horribil' multo īfelicior cui mors et
na sensibilis Anselmus. O p̄r paciētissiē
o rex clemētissiē tegē nō valeo ex excu
sare neq̄o et tn̄ cōfiteri nō erubesco iā cau
sam tātorꝝ malorꝝ īueīo iā qd' p̄us male
latuit agnosco. Bernardus īmeditacoībus
Cor meū miserꝝ dū futūm nō cauit gaudiū
nec diuinū q̄siuit cōsiliū a seipso fuit elō
gatū et in amore terrestrium occupatū. dūq̄
elapsū fuit ab illis et īuolutū ī istis va
nitas ipm̄ recepit. luxuria polluit curiosi
tas abduxit. cruciabat' īuidia. corq̄batur
iracūdia diuidebat' auaricia. anxiabat' acci
dia. Dicq̄ īmergebat' omībus viciis q̄ vnū
bonū qd' sibi sufficē potuit deliquit Abeāt
g̊ mitissiē deus īoblivionē corā te omīa
male cōsūpta mea tp̄a et cōcede vt hoc
tp̄is mei residuū forte nimis breue et mo
mētaneū sit t' honorificū. sinichi fructu
osum et p̄rio edificatoriū Iā pyssime
deus p̄ magnitudinē dāpni qd' infelix
et misera miserabilit' incurri video et re
cognosco q̄ meipm̄ et pcm̄ meū sufficiē
ter vt merui deplāgere nō valeo si tāta

debet esse nō īmerito pcā detestacio qnta fu
erat īmisera volūtate delectacio Homo
O aīa si pro te ut asseris nō potes nec
sufficias delictū tuū deplāgere. nccē habes
te ad aliquē scōrz cōuertere An ignoras q
scdm Hernādū. Securū accessū habes ad
eū ubi mrem habes an filiū filiū an prez
Mat pro te ondit filio pectus et ubera. filius
pat latus et vulnera. putas q ulla poterit
esse ibi repulsa ubi tot sūt caritatis indicia
In periculis g° et ī angustijs ac in rebus dubijs
mariā cogita. mariā īuoca. Nō recedat
a corde tuo nō discedat ab ore tuo ipam
sequēs nō deuias ipam rogās nō desperas
ipa tenēte nō corruis ipa ptegēte nō me
tuis ipa duce nō fatigaris ipa ppicia ad
veniā pueīs Hec Hernardus Anselmus
Dic g° o aīa cū magna mētis fiducia. O
dna si tuus filius p te factus est frat noster
Nōne tu p ipm fcā es mr nra. Exultabo
ergo et letabor qr quid qt iudicabit de me
pēdet ex sentēcia mris et fris mei. Aīa
Cū pccaui in filiū irritaui mrem. mrez
offendere nō potui sine filij īiuria. Quid
ergo o hō faciā. qs me reconsiliabit filio ī
unica mre. qs m placabit mrem irato filio
Homo. O aīa nō dubites si ambo sūt

offensi. ambo sūt clemētes. ābo pyssimi. cō
fugiat g° reus iusti dei ad piā mrem. r̄fu
giat reꝰ offense mr̄is ad benignū filiū
et dicat. Deꝰ qui factꝰ es filiꝰ fie feīe ꝑ
mīam. feīa q̄ facta es mr̄ dei ꝑ mīam. ā
miserem̄ m̄ īpie pccatū. ā ondite m̄
magis misericordē ad quē ego misera cō
fugē valeā Hec ~~Augus~~ Anselmꝰ. Aīa.
O hō q̄ sanū cōsiliū tuū. q̄ cōsolatoriū
ē m̄ misere v̄bū tuū. q̄ qn̄ pccm̄ meū r̄t
te aspicio tūc īuenio tūc agnosco q̄ ele
mēta ꝑ pcta mea polluī. celos īquinaui
scōs in celo ꝑturbaui. angelos michi ad
custodiā depūtos irreuerēnt ꝑ ~~turbaui~~.
tractaui. Vn̄ ab oībꝰ hys auxiliū petere
ꝑtimesco et q̄ iusti iuste m̄ īdignati sūt
ad ipōs cōfugē nō p̄sumo. Hō. O aīa
nimia ē tua trepidacio q̄uis placita sit
hūiliacio tua An ignoras q̄ mlti sancti
pccauerūt qui qualit̄ nobis pccantibꝰ
misereri debēt in suis magnis pccis di
decerūt. Cogita moysen ꝓphām eximiū
de diuina pōn desperātē. Cogita dauid
r̄gē sanctissimū cōn legē diuinā adul
terio et homicidio pccantē. agnosce sa
lomonē sapiētissimū ydola vana ado
rātē. cognosce manassem regē īiquis

astr̄ celi offuscaui
dap̄natos īferno cru
ciaui

simū q̄ plus q̄ oēs reges isrl' pccauerat q̄ dicebat
Pccaui sup nūm arene maris et nō sum
dignus videre altitudinē celi p̄ mltitudīe
iniquitatis mee Nos semp cogita veniā
impetrātes. Sz quid plura de scīs veteris testa
mēti. Cogita nūc et adūte paucos de scīs
noui testamēti. Vide matheū sedentē ad
theolonium. pccorē et publicanū et assūptū
in discipulū Vide paulū lapidātē stepha
nū et elcīn ī aplm. Vide petrū xpm ab
negātē et mox veniā īpetrātē. Vide mi
litē xpm crucifigētē et tn̄ de diuina mi
sericordia p̄sumētem. Postmo cogita o
aīa q̄ illa famosa ī mūda peccatrix maria
magdalena facta ē singularis et specialis x̄
amatrix. Omīs enī q̄dtq̄t mō cū deo r̄gnāt
vl' olim sicut nos peccauerūt vl' saltem
peccasse potuissēt si eos diuina clemēcia
a pccō nō p̄seruasset. Quia cuicūqz dōtū
est vt peccare penitus nō potuerit nō est hō
natē hūane sz dine grē. Aīa. Jā nunc
secūe pphās et r̄ges īploro audact' mr̄es
et aplos īuocabo cōfessores v̄gines et vi
duas cōstāt' intpello Sz tn̄ p̄ oībus hys sa
ctissimā dei genitricē v̄ginē mariā cōfiden
cius deprecabor scio enī q̄ tā pia. dulcis. et sua
uis est maria q̄ nec nōiari pt q̄n accēdat

nec cogitari quin recreet affectum diligentium se
Hec est illa que salutem omnibus impetravit et totius
mundi reparationem invenit Hec Hernandus Anselmus
O femina mirabiliter singularis et singulariter
mirabilis per quam elementa renovantur. infir-
mi medicantur homines salvantur et angeli reinte-
grantur. O femina gratia plena de cuius plenitudinis
habundancia respersa reviviscat omnis creatura.
Hec Anselmus Hernandus O benedicta ge-
netrix vite. inventrix gratie mater salutis per te
accessum habemus ad filium tuum ut per te nos sus-
cipiat qui per te datus est nobis. Excuset apud
ipsum integritas tua culpam corrupcionis
nostre. humilitas tua o beatissima veniam im-
petret vanitati nostre. O benedicta per gratiam
quam invenisti per miseriam quam peperisti. fac ut
qui mediante te dignitus est fieri particeps mi-
serie nostre te intercedente nos faciat particeps
glorie sue Hec Hernandus. Qualiter anima
est reformata per gratiam. Homo.

Iam nunc ut estimo. O anima aliqualiter
meritorie convertisti radium contemplaci-
onis ad videndum qualiter formata sis per naturam
et quomodo deformata per culpam. Convertite nunc radium
tuum iam ut spero per contricionem depurata ad in-
tuendum qualiter sis reformata per gratiam scire
tamen debes quod quanto perfectius per contricionis laua-

crū caligo mētis detegit̄ tāto lucidiꝰ diui
ne r̄paciōis bn̄ficiū speculat̄ pcm̄ eīm
scd̄m Augustinū ē tenebre quibꝰ intel
lcūs obtūdit̄ et īterior hō totꝰ obtēbr̄tur
Vn̄ nc̄c̄e est vt tāto sollicitiꝰ mētales
oculi a pcc̄i tenebra p cōpūctiōis lacrimas
cōtinue expurgēt̄ q̄nto āpliꝰ p hāc cōtēplaci
ōis radiꝰ obtenebrat̄. Jā igit̄ aīa ī affectiōi
bꝰ serenata dirige radiū cōtēplaciōis ad ī
tuendū q̄ p̄funda dei clemēcia et q̄ alta
dei sapīa. q̄q̄ mira potēcia sis r̄forta
p grāz. Cōsidera p̄mo q̄lit̄ p bn̄ficiū r̄dēp
ciōis te a pcc̄o origīali liberauit. An igno
ras q̄ p pcc̄m origīale eras bōis nālibꝰ
et spūalibꝰ spoliata. ptāti pn̄cipis tene
brarꝫ sbiugata a patria tua r̄pulsa et ali
enata Vn̄ scd̄m Hern̄dū Singularis
maiestas voluit mori vt viuēmꝰ. serui
re vt r̄gnaremꝰ exulare vt r̄patriaremus.
et ad vilissima opa inclinatꝰ est vt nos
cōstituēt sup oīa opa sua. Venit eīm filiꝰ
hōis querē et saluū facē qd̄ pierat veīt
mq̄ vt te supbū hūiliaret. Gregoriꝰ in
rigist̄. Ad hoc vnigenitꝰ dei filiꝰ formā
infirmitatis nr̄e suscepit. ad hoc non
solū visibil̄ s̄ eciā despectꝰ appuit. ad hō

cōtumeliaꝝ ludibria. illusionē ꝓbra. passionū tortura
tolleraut ut supbū nō debere esse hoēm doceret
hūilis deus. Augꝰ Omnia bona terrena cōtēpsit
deꝰ ut cōtēpnēda mōstraret oīa terrena. mala
sustinuit ut sustinēda doceret ut neqꝫ ī illis
quereret felicitas neqꝫ ī istis timeret adu
sitas. Venit scdo ut te pri rēcōsiliaret. Au
gustinꝰ Cū ī inimicꝰ ēes pri ego rēcōsiliaui
te. cū lōge esses ego veni ut rēdimerē te. cū
int mōtes et siluas errares q̄sui te int
lapides et ligna īueni te. In humeris meis
portaui te. pri meo rēddidi te. laboraui su
daui caput meū spinis exposui. manꝰ me
as clauis obieci. ~~lanta~~ lancea latꝰ meū
apire ꝑmisi sāguinē meū ꝓ te effudi.
Tot et q̄ nō dicā īiuriis et asperitatibus
lacerātꝰ sū pro te ꝫ heu ꝑꝑ pccm tuū te di
uidis a me. Venit tcio ut te vēditū rēpa
ret. Augꝰ Admiremꝫ. gratulemꝫ. amemꝰ.
laudemꝰ. adoremꝰ. qm̄ ꝑ rēdēptoris nri mor
tē de morte ad vitā de tenebris ad lucem.
de exilo ad priaꝫ. de corruptiōe ad ~~cor~~ cor
ruptionē de miseria ad gloriā de luctu ad
gaudiū vocati sumꝰ. Gregoriꝰ O mira
et inaudita ꝑmixtio qui creator est fit
creatura. qui ī mēsꝰ est capitur. qui diues ē
in oīnibꝰ pauꝑ efficitur. Suscepit ymaginē
carnis mee. ut ymagine

quā fecerat reparet ut tamē mortalē in mor/
talitate dotarz. Hec ille. Expgiscere o aīa
mea: respice in facē xpi tui: vide faciē illā
quōdā splendore luminosam: ppte velatā
cōn claritatē: decore speciosam: inflatā cōn
speciositatē: dulcore grōsam: cōsputā
cōn grōsitatē: amore desiderabilē: ab hōi/
nabilē cōn desiderabilitatē. Vide nūc o
aīa mea: mira et inaudita prodigia: et di/
ligēter cōsidera q̄ fecit dn̄s sup terrā: deus
illudi ut hōreris: innocēs flagellat ut
cōsoleris: iustus crucifigit ut libereris: agnus
immaculatus occidit ut epuleris: sanguis
et aq̄ de latere lanceati emittūt ut po/
teris. Respice g̃ in pciū redēpcionis: placās
offensā pūaricacionis: aspice exēplū in/
formacionis: pstās aminiculū sanctificacio/
nis: aspice auxiliū protectionis: reserās ia/
nuā incarceracionis. Suscipe pmiū retri/
bucionis: cōferēs grām iustificacionis: as/
pice o aīa delicata cōtēplādo cōtinue:
et fac ymitādo pfecte: scdm exēplar
cōsūmate iusticie qd̄ tibi in mōte mōstra/
tū ē: hoc ē in xpi gloriosissiā passione
An nō cōsideras q̄ deliciis corporalibus

estuas. et xp̄s dn̄s tuus rex tuus sp̄osus tuus. mgr̄
et aīcus tuus affligit̄ oī gn̄e penarū. i oī tp̄te
sensuū. ab oī statu hoīm. rex illusit. p̄ses
iudicauit. discipulus vēdidit. apl̄i relinq̄
rūt. pōtifices scribe et pharizei tradiderūt.
gētes flagellauerūt. et turbe cōdēpnaue
rūt ac milites crucifixerūt. Hernādus
Caput illud āgelicis tremebūdū spiritibus
densitate spinarū pūgit̄. pulchra facies
p̄ filius hoīm sputis iudeorū detrpat̄. oculi
luci diores sole caligāt̄ in morte. aures
q̄ audiūt āgelicos cātus. audiūt pccōrū insultus.
os qd̄ docet āgelos felle et aceto potat̄. pe
des quorū stabellū adorat̄ qm̄ scm̄ ē. cruci
clauo affigūt̄. manus q̄ formauerūt celos stl
in cruce extense et clauis affixe. Corpus ver
beat̄. latus lancea p̄forat̄. Et quid plā. nō re
māsit in eo aliqd mēbrū liberū. nisi sola lig
ua. ut pro pccōribus exoraret. et matrem
discipulo cōmēdaret. Hec Hernādus. O fi
delis aīa. saluator nr̄ nullis aduersāciū hos
tiū tēptamētis. potuit a nr̄e salutis cura
reuocari. Dz quo magis eius nobis ondit̄
emulacio. eo grauior nos si hāc sp̄nimus
sequi dāpnacio. Anima. O hō iā diu
tacui. qr̄ q̄ p̄posuisti. cū gaudio p̄it̄ et luctu

filiis

deuota mēte i'cepi gaudēs g' gaudebo in dño. qr me tm̄ dilexit. q vnigēito filio suo nō pepcat. O inestimabilis dilectio caritatis. vt ancillā ymo nec noīe ancille dignā redimēs filiū tradidisti. O dñe ihū xp̄e qui ppt me t' nō pepcisti. cor meū tuis vulneribꝰ ita saucia. et mētē meā tuo sāguine ita ēebria. vt quocūqꝫ me vtā sp̄ te videā crucifixū. et quidqd īspetero michi appeat tuo sāguine rubricatū. vt sic totꝰ in te tēdēs nil valeā pt' te īuenire. nil n̄ tua vulnera intueri. hec m̄ sit ꝯsolacio te cū mi dñe crucifige. et m̄ sit intima afflictio pt' te aliquid meditari. Hugo de scō victore. Nulla dilcio maior. nulla caritas sincerior. nullꝰ amor forcior. mortuꝰ est pro me īnocēs. nichil īme īueniēs qd' amaret. Dz heu quociēs hāc mirā circa nos diuine pietatis dignacionē aduerto. de minima ingratitudine mea nō modicū cōfundor et erubesco. Hō. Hugo de arā aīe. O aīa dereliquisti sp̄ōsū tuū ꝓstituisti amorē tuū. et pro tātis bn̄ficijs grās nō egisti. qr vt releuarꝫ te illuc vn̄ ceciderās. ipe descēdere dignatꝰ est. et pie pati qd' tollerabas. Cogita igr' qntū dili

ingratitudine

gat te qui non nisi moriendo a morte voluit
liberare te. Hec hugo. Vnde anima mea quanto
beneficia redemptoris recognoscis digniora tanto
peccata ingratitudinis sunt deteriora. Vide ergo ne sis
ingrata cui tanta beneficia sunt collata. Magnum
enim peccatum est ingratitudo quia secundum Bernardum
Ingratitudo est quasi ventus vrens exsiccans riuu-
los diuine misericordie fontem clementie et fluen-
ta gratie. Attende ergo o anima mea frequenter
volue et reuolue in mente illud horribile
verbum quod contra ingratos profertur in persona salua-
toris dicentis. O anima vide quanta pro te pa-
cior ad te clamo qui pro te morior ande
pedes quibus afficior. Vide clauos quibus confodi-
or audi improperia quibus confundor. Sed cum sit tan-
tus dolor exterior cruciatus tamen interior est grauior
cum te ingratam experior. Et alibi Bernardus
contra ingratos in persona xpi inuehitur dicens
Popule meus quid feci tibi aut in quo mo-
lestus fui tibi. Responde mihi quid cause est
quod inimico meo magis libet seruire quam mihi
Attende quod ego sum qui creaui te. Ego omnibus bo-
ditaui te. Et si hec modica videntur ingratis
ego preciosissimo sanguine meo redemi te. Eya
anima mea non recedat hec a corde non disce-
dat ab ore. Semper gratias age. nunquam cessa vni

geitū filiū dei pro tātis donis bn̄dicē et mag/
nificare. Sit t̄ dilectꝰ pro hijs omībꝰ aq̄n
fasticulꝰ mirre ī corde aq̄n iubilꝰ ī mēte.
laus in ore melos in aure. Aīa. Iā di/
uciꝰ ꝯtinē me nō valeo. dic q̄ so. Quid
rt̄buā dn̄o pro omībꝰ q̄ rt̄buit michi.
Homo O aīa sicut dicit Gerndꝰ in me/
ditacōibꝰ. Totā vitā tuā debes hinc nō
ī merito qui vitā suā pro te posuit et
cruciatꝰ duros sustinuit ne et tu eternos
cruciatꝰ sustineres. Quid t̄ durū esse po/
terit cū rcordatꝰ fueris q̄ ille speciosꝰ for
dei pro te voluit crucifigi. O q̄ ī debita
miseracio q̄ ī opinata dilcio q̄ stupēda
dulcedo. rgē glorie pro despectissimo v̄
miculo crucifigi. O q̄ dulcis amicꝰ o q̄
fortis auxiliator o q̄ prudēs cōsiliator
Aīa. O hō fateor et vere cognosco.
si in me eēnt oēs vite filiorꝫ. Adam.
Oēs dies scli et labores oīm hoīm qui
sūt fuerūt et erūt nichil esset ad cō/
paracionē illiꝰ qd̄ sp̄osꝰ meꝰ pro me sus/
tinuit qd̄ pro pcc̄is meis filiꝰ dei tolle/
rauit. Cū g̃ donauero ei quid q̄ sū et
quid q̄ possū nō erit sicut stella ad solē.
sicut stilla ad fluuiū et sicut puluis

ad mortem. Hec Bernardus Homo. O anima quia
considero quod deputata contemplacionis oculo gratiam
divine redempcionis qua te a peccato originali
sponsus tuus liberavit agnoscis modicum ad
huc pro deo loqui incipiam et tibi ad cumulum
divine miseracionis qualiter per ipsam a peccato actu
ali liberata sis ostendam. Convertere igitur radium contempla
cionis ad beneficium iustificacionis et considera
dominum dei tui gratiam quam paterne per occultam inspi
racionem te a peccato revocavit quam dulciter et quam
amicabiliter alloquendo per interiorem allocuci
onem te vocavit dicens. Revertere revertere. Rev
tere sunamitis id est anima per peccatum misera af
effecta captivata et mortificata. Re
vertere inquit ad me o anima ~~ego anima~~ ego cre
ator tuus sum. Revertere ego sum tuus redemptor.
Revertere ego sum tuus consolator. Et si hec mo
dica videntur. Revertere ultimo quia ego sum tuus libe
ralis remunerator. Revertere igitur ego sum qui
te nobiliter creavi. Revertere ego sum qui te
tam misericorditer per mortem meam amarissi
mam de morte eterna liberavi. Revertere ego sum
qui te bonis spiritualibus et corporalibus tam
multipliciter ditavi. Revertere ultimo o anima ego
sum qui te iam per preparatam felicitatem tam libera
liter remuneravi. Revertere inquam a peccato cogita

tacionis a pcto locucionis. et a pcto actionis. et
a pcto assuefactionis. Reuerte ad me o aia.
te sci cu magno desiderio expectat. ad tuu ad
uentu angeli exultet. Reuerte. vocat te expansis in
cruce manibus ihs xps. Reuerte. tuu reditu psto
lat totius trinitatis abissus. O aia. hec fuerat
vox. si bn recolis dilcti invitatis. aduerte nunc. que
fuit longanimitas exspectatis. O quanto tpe
tuu aduentu expectauit. Heu quanto tpe te in pccis
tuis toleraui. O qt et quantos an tua conuersio
ne in pccis dapnauit. et te sp peccante mise
ricordit exspectauit. Reuertere adhuc o aia.
xps in cruce te exspectans. habz caput inclina
tu ad te peccatrice et immunda deosculandu.
habet brachia extensa ad amplexandu.
manus aptas ad remittendu. Corpus extensu
ad se totu impendendu. pedes affixos ad cma
nendu. latus aptu ad te in illud intromittendu.
Esto g o aia ia columba mundificans in foramini
bus petre. in cauernis macerie. puola manus.
puola pedes. in uola lateri. ibi tuta requies.
ibi secura quies. Hec Bernardus Hugo de
sco victore. Hec g o aia si digne cogitare
posses qt et qles in tui copacione abiecti
sunt. qui t data gram consequi no meruerunt.
Egelit g te et pelegit te sposus tuus. ele
git te de omnibus. assumpsit te ex omnibus. ama

uit p̄ omib9. An ignoras q̄ fetida p̄us fuisti.
q̄ polluta et dissoluta p̄us extitisti. Ip̄e te
lauit lauac̄o r̄gnaciōis. pauit cibo dulcissimi
corpis. ip̄e t̄ dedit vestimēta v̄tutū quibus
nuditatē tuā tegēs. et te adornares. Ip̄e
cōtulit aromata bonoꝝ op̄m q̄b9 fetorē
p̄cti effugares. dedit speculū scripture. in
quo spēm tuā agnoscēs. Hec hugo. Mō.
O aīa vidisti lōganimitatē exspectātis.
iā nūc ꝯuīte radiū cōp̄ cōtēplaciōis ad
benignitatē iustificātis. et cogita diligent̄.
Vn̄ t̄ p9 hec oīa tā īestīabilis gr̄a vt me
aris ei9 esse spōsa. in quē desiderāt āgeli
p̄spicē. Bern̄d9 Quid g̊ r̄t̄bues dn̄o
pro oīb9 q̄ r̄tribuit t̄. tribuit eīm t̄ p̄ grāz
vt sis socia mēse. socia r̄gni. socia thala
mi. Vide quib9 brachijs sit a te amplexā
dus quib9 labijs deostulandꝰ. qui te tam
tātā estimauit. vt te suo sāguīe mūdarz.
et ꝓpt̄ te sōpnū mortis exciperet. Hec Ber
nard9. Anima Fateor iā et r̄cognosco ex
p̄ior et ītelligo me multa pl̄a hijs a deo
meo r̄cepisse. s̄ pro hijs omib9 nichil dig
nū bn̄ficijs tātis deo r̄t̄buisse. Bern̄dus
in meditaciōib9. Miās dn̄i meternū cāta
bo. q̄r septē miās in me factas cōsidero p̄
quas suā inestimabilē pietatē euidētissiē

recognosco. Primo quod a multis peccatis me conseruauit.
2° quod me peccantem non statim dampnauit. sed me pro
longante iniquitatem: ipse prolongauit pietatem.
3° quod cor meum immutauit: ut fierent dulcia que
prius erant amara. 4to quod me penitentem mise
ricorditer recepit. 5to quod continendi et emendandi
virtutem prestauit. 6to quod dedit mihi gratiam promerendi.
7° quod dedit mihi spem optinendi. Anima. Dic iam
o homo propter diuinam clementiam: quid pro omnibus domino
meo retribuam: ne fiam indigna percipiendis. si in
grata fuero inuenta de perceptis. Quid ergo retribuam
domino nisi quod diligam et gratias agam. confitear. et
laudem dicam domino nomini suo eterno et benedicto:
quoniam tam paratus est mihi dimittere mala. et tam
inestimabilia bona conferre. Gratie eius
deputo quod peccata mea quasi glaciem soluit.
gratie eius deputo quecumque mala non feci. et ideo
omnia mihi reputo dimissa. quecumque a me ipso duce
non sunt commissa. Homo. O anima scito quod quid
quid tibi dilectus tuus contulit. propter te quidquid susti
nuit. totum in caritate perpetua qua te dilexit.
consumauit. Unde sicut estimo nec melius nec
decentius quam per dilectionem retribuitur: quod ex sola di
lectione condonatur. Anima. Eya mi domine
deus. si hec ita se habent. quantum ego infelix et
misera diligere deberem deum meum: qui me crea
uit cum non eram: redemit cum perieram: et de multis

periculis liberauit me. quoniam errabam reduxit me.
Quoniam ignorabam docuit me. quoniam peccabam corri-
puit me. quoniam contristabar consolatus est me. quoniam
steti tenuit me quoniam cecidi erexit me. quoniam iui dux-
it me. quoniam veni suscepit me. Hec et multa alia
fecit mihi deus meus. de quibus dulce mihi erit semper
loqui. semper cogitare. semper gratias agere. ut pro omnibus
beneficiis suis possim eum laudare et amare.
Cum enim cunctis sit presidens. singulos implens
ubique presens. cunctorum curam agens. et tam singul-
que omnibus preuidens. ita tamen totum ad custodiam
meam occupatum video. quasi omnibus oblitus fuerit.
et mihi solum intendere velit. sic enim se presentem
mihi exhibet. semper se paratum offert si me paratum
inuenerit. et quocumque me verto non me deserat.
nisi ego prius descram eum. nec pro omnibus quod
retribuam habeo. nisi tantum ut diligam. hec autor de
spiritu et anima. Bernardus. O bone ihesu. quotiens
post immensas et innumerabiles lacrimas. quotiens
post varios singultus et et gemitus me sau-
ciatum et iam pene deficientem excepisti
gaudentem. nec deliquisti de venia presumentem.
Sed super hec omnia mihi te bone ihesu amabilem non
immerito reddit calix passionis quem bibisti.
opus nostre redemptionis quod suscepisti. hoc enim
est quod totum amorem meum vendicat sibi. hoc
est quod meam deuotionem blandiciis alliciat.

et iustius stringit et vehementius afficit. Etenim ubi
te humiliasti. ubi te naturalibus radiis exuisti. ubi
caritas plus effulsit. gratia amplius radiauit. Hic
Bernardus Adiuro vos inquit anima in caritatis
filie ihrlm. ut si inueneritis dilectum nunciate
ei quia amore langueo. Bernardus Non aperit anima
quem diligit. quia presentem omnibus credit. qui de cor
de suo numquam recedit. Augustinus Amo te domine. et in
patiens est amor nec lacrimis sedatur. donec
amori detur quod amatur. nichil eius mestitia con
solatur. quousque non aspicitur. quod desideratur.
Anima. Sed numquid O homo ille tenetur deum dili
gere. qui se gaudet talia. qualia ego commisi. mi
me commisisse. Homo O anima. non te quisquam ir
rideat ab eo egram sanari. a quo prestitum
est ut non egrotaret. vel forsan ut maiores
labores cauciis euitarent. et ideo deum tantum de
primo reuera amplius diligat. quia per eum me videt
tantis peccatorum meorum languoribus exui. per se autem
videt tantis doloribus non implicari. Hec Au
gustinus in libro confessionum. Ieronimus Sine amore
caritatis quamuis quisque recte credat. ad beatitu
dinem tamen peruenire non possit. quia tanta est caritas.
ut etiam prophecia et martirium sine illa nich
il esse credantur. nullum premium caritati compensatur.
caritas enim omnium virtutum optinet principatum

Hec Jeronimus Augustinus Da mihi te deus meus redde
te mihi amo te et si parum est amem validius non
possum metiri quantum desit mihi amoris tui ut currat
vita mea in amplexus tuos nec auertatur donec
abscondatur in abscondito vultus tui hoc tamen
scio quod male mihi est preter te et omnis copia que deus
meus non est mihi egestas est Hec Augustinus
Anima. Nunc o homo quia pro hiis omnibus dilectio
rem meum ut dixisti diligere debeo dic quaeso quantum
aut quomodo ipsum diligam quatenus sibi vicissitu
dinem tante dilectionis rependam. Homo o anima
secundum Bernardum quamvis causa tam diligendi deum deus
est modus vero diligendi eum est sine modo diligere
possumus tamen modum aliquem ex ipsis sacre scripture
locis investigare. Ipse enim qui tibi dilectionem
tribuit modum diligendi ostendit quando dixit. Di
liges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex
tota anima tua et ex ~~tota~~ tua fortitudine tua
Dilige igitur anima amore singulari deum patrem qui te tam
nobiliter ex nichilo creauit deum filium qui te
inestimabiliter pro te moriendo reformauit deum
spiritum sanctum qui te tam misericorditer et tam dul
citer sepius consolando a peccato conseruauit et
in bono confortauit. Dilige igitur deum patrem
fortiter ut nullo alieno amore periculose vin
caris deum filium sapienter ut nullo alieno amore

dolose seducaris: deū spm scm dulcit. ut nllo alieno
amore viciose īficiaris. Vel alit scdm Bernardū.
Disce a xpo o aīa xpiana: qm ad modū debeas
diligere xpm. Dilige dulcit. prudēter. et fortit
Dulcit. ut amore illius oīs amor aliqt vilescat. et ipe solus sit t[illegible] in ore: melos ī aure:
iubilus in corde. Dilige prudent. ut amor tuus
ī eo solo et ī nllo alio. ꝯtinue ī ardescat. Dilige fortit. ut tua fragilitas. oīa dura et
aspera gaudent pro ipo sustineat: ut dicas.
labor meus vix ē vinus hore: et si āplius ē. nō sēcio p amore. Hec Bernardus Ieronimus Ita xpianus
p amorē iugit in xpm intendat. ut oīa libēt
ppt ipm sustineat. donec ad ipm pueniat. O
aīa. sp in mēte tua ptracta: qm dulcit xpus te
dilexit ī incarnacōe: qm prudent in cōuersacōe et qm fortit in passiōe: nlla dilectio maior. nlla caritatis sincerior: nllus amor forcior:
mortuus est pro te īnocēs. nichil in te īueniēs.
qd amaret. Hec hugo de scō victore. Anima.
Dic qso o hō. salua reuerencia. nō ex curiositate. sz ex humilitate: nō ex psūpcōe. sed potius
ex deuocōe īterrogo: et quid ē qd amo: cū
deū tuū amo. Homo. O aīa: si tua qstio esset
psūptuosa. minus esset viciosa: sz qr ex deuocōe originat. deuotā rspōsionē meret. Audi
g. quid dicit ille magnus dei amator. Aug.

in libro cōfessionū. Cū deū inq̄t amo. nō amo
spēm neq̄ decus. nō tēpus. nō candorē lucis istis
amicū oculis. nō dulces melodias. nō vngē
ta suauit' r'dolēcia. nō māna. nō mella. nō
mēbra carnis amplexibus acceptabilia. nō
hec amo cū deū amo: s̄ quid amo. Amo lucē
odorē quādā. quādā vocē q̄dā orōnē. q̄dā cibū.
quēdā āplexū interioris hōis mei. vbi ful
get aīe qd' nō capit locus: vbi sonat qd' nō cap
tēpus. vbi redolet qd' nō spargit flatus. vbi sa
pit qd' nō minuit edacitas vbi hēt qd' nō
diuellit sacietas. Aīa. Dic q̄so o hō. vl'
paululū de caritatis v'tute: qua cognita ad
diligēdū deū forcius aīmus inardescat. Hō.
Reuera o hō caritatis fructus magnus ē sed
occultus. Ipa ēm scdm Augustinū ī aduer
sitatibus tollerat. ī p̄speritatibus tp̄at. passi
onibus ē fortis. ī bōis opibus ē hilaris: ī tēp
tacōe tutissima. int' veros frēs letissīa.
int' falsos pacientissima. Ipa ē int' opprobria
secura. int' odia bn̄fica. int' iras placata.
int' insidias īnocēs. īiquitate gemēs. īveritā
te r'spirās. Hec Augustinus de laude caritatis
O amor ex quo orit' strēnuitas morū. pu
ritas affectuū. sbtilitas ītellectuū: scitas
desideriorū. claritas opm fecūditas v'tu
tū. dignitas meritorū. sblimitas p̄miorū

O dulcedo amoris. o felix amor dulcedinis:
comedat te cor meum et nectare tuo repleantur
viscera anime mee. Bernardus O anima quam dulcis
est cibus caritatis qui fessos alleuiat. debiles
roborat. mestos letificat. iugum namque veri
tatis facit leue et onus eius suaue. Idem Fateor
domine non sustineo pondus diei et estus. sed iugum
suaue et onus leue porto. opus enim meum vix est
vnius hore: et si plus est non sencio pre amore. Sed
quid plura. Hugo de sancto victore Tanta est vis
amoris. vt tale te necesse est esse. quale est illud
quod amas: et cui per affectum coniungeris in ipsius
similitudinem. ipsa quod amo societate transformaris.
Anima Iam video quam miser est omnis animus
iunctus amicicia rebus temporalibus. que cum labore acqui
runtur. cum timore possidentur. cum dolore amittuntur
Augustinus Sed beatus est qui amat te domine. et inimi
cum propter te. Solus enim nullum carum amittit. cui
omnes in te cari sunt. te vero nemo amittit. nisi
qui dimittit. Qui autem te dimittit. quo
vadit. nisi a te placido ad te iratum. Idem O caritas
que semper ardes et numquam extinguis. caritas deus
meus attende me. iubes vt amem te. da quod
iubes et iube quod vis. Iubes certe vt continea
a concupiscencia carnis. et concupiscencia oculorum:
et ambicione seculi Augustinus Minus te domine amat
qui aliquid amat tecum. quod propter te non amat

et amicum in te

O hō amem9 xp̄m et eius inhē q̄ram9 āplexi
b9 et facile videt omē difficile. Quā instabilis sit mūd9 ⁊ mūdana opulēcia Cā 2 hō

O aīa iā ut video recognoscis q̄ felix q̄ beat9
est: qui in solo eternitatis desiderio per
amorē figit q̄ nec p̄ speritate extollit nec ad
uersitate quassat et dū nichil habz in mūdo
qd diligat nichil ē in mūdo qd p̄timescat
Hec gregorius in mōlibus. Cōuerte ergo aīa iā nūc
radiū cōtēplacionis ad ea q̄ sūt uix te. hoc
ē ad mūdū istū sensibilē ut ipm et ea que
in ipo sūt despicias et eo despecto āplius ī
amore sponsi in ardescas: mīg em eū amas
si aliqd cū eo appetis qd ppt ipm nō diligas
Tāto em scdm gregoriū quis ab illo supno
amore disiūgit q̄nto inferius delectat. Et scdm
glosam sup exodū. Tāto q̄s ab inferiorū amore
disiūgit q̄ntū ad sola eterna amāda suble
uat. cetera g̃ creaturarū ti vilescāt ut creator
in corde dulcescat Aug9 Volue g̃ semp et re
uolue nō tm ex ~~dictis~~ auditis sz eciā ex ~~factis~~ exptis q̄ instabilis sit mūdana excellēcia. q̄ falsa et mise
rabilis et mūdana gloria. Omē em qd h̄
eminet mlto pl9 merore afficit q̄ honore gau
deat. Bernd9 Ecce huius mūdi amatores nū
dinas. ~~alij honores~~ huius scli p̄ambulant. alij

diuicias. alij honores alij gloriā vanā q̄rētes.
Sed quid de diuicijs dicā q̄ cū labore acquirūt
cū timore possidēt et cū dolore amittūt. Quid
de honore referā In loco sublimi positus es. nū
q̄ nō eris iudicādus ab omnibus. lacerādus ab
omnibus nūq̄ in honore sine dolore. in placio
ne sine tribulacione. in sublimitate sine anxie
tate ēē q̄s poterit. Quid de gloria. nūq̄d aliud
est nisi q̄dā inflacio auriū. nūq̄ et ipā est
sine iudicio. Respice q̄s ancedis et cogita
q̄ omnibus in iudicia p̄bes. Idē Tociēs angelo a
postate silis ēē volo quociēs p̄esse desidero
Hec Hernandus Jeronimus nichil nāq̄ sclo rebusq̄ scli
fugacius est q̄s cū tenere cupimus amittimus.
vidisti imperatores. vidisti p̄fectos. vidisti
exercitus victorias et triumphos heri fuerūt et
hodie nō sunt. heri quasi flos apparuerūt
hodie q̄i fenū aruerūt nichil itaq̄ bonū
est nisi q̄d ꝑpetuū est Hec Jeronimus. Alia. O
homo si hec ita se hent quid est q̄ miseri
hoēs q̄ q̄rūt dū mūdi vanitates appetūt
o q̄ntū excecati sūt qui mūdi gloriā q̄rūt
Gregorius Nonnulli dū quorūdā gloriā cer
nūt. magnū aliq̄d existimāt. atq̄ vt tlia
mereantur exoptāt. cū vero eos moriētes aspi
ciūt eorū q̄ vana sit gloria cū gemitu fa

tent et dicunt. Ecce quam nichil est homo Hec gregorius
Homo. O anima kmissiam et quid sunt mundana
omnia nisi quam vana sompnia. et quid profuit sup
bia aut diuiciarum iactancia amatoribus suis.
transierunt enim omnia tamquam umbra et tamquam nauis
que pertransit fluctuantem aquam cuius non est inue
nire vestigium. In malignitate enim sua pre
consumpti heu quam plurimi et nullum signum relinquerunt.
ubi sunt principes gentium et qui dominati sunt
super bestias que sunt super terram qui argentum the
saurizauerunt. qui ciuitates et castra destruxe
runt reges et regna debellando deuicerunt.
ubi sapiens ubi scriba ubi inquisitor sculi. ubi
salomon sapientissimus. ubi allexander potentis
simus. ubi sampson fortissimus. ubi absolon
speciosissimus. ubi assuerus gloriosissimus.
ubi cesares potentissimi. ubi reges ubi prin
cipes incliti. quid profuit eis in anis gloria.
heremis leticia mundi potencia magna fami
lia. carnis voluptas. diuiciarum falsitas. con
cupiscencie suauitas. ubi risus. ubi leticia.
ubi iactancia. ubi ~~argo~~ arrogancia. Ecce ge
nerositas sanguinis. pulchritudo corporis. forma
elegans. iuuenilis decor. predia palacia sup
pellex in mensa. adde et mundi sapienciam
de mundo sunt hec omnia et mundus quod suum est

diligit et cū mūdo nō diu sbsistūt. Tūsi/
bit eīm mūdꝰ et cōcupīa eiꝰ Hernādꝰ. Tu
g° si rēte sapis si tecū lumē oculoꝝ est. de
sine sequi q̄ cōseq̄ miserū ē q̄ possessa o/
nerāt. amata īquināt et amissa cruciāt
Tu g° ī lmq̄ hec omīa ꝓpt' eū qui ē sup oīa
fuge g° et cōfuge o aīa ad vrbē ī fugij hoc
est ad vitā ī ligiosam vbi possis de p̄teritis
agē pīnaz. et in p̄nti optinē grāz et fideli
ter postolare futurā gloriā nō pīnaꝝ austeri
tas ipa te terreat nō eīm cōdigne sunt pas
siōes huiꝰ tp̄is ad p̄teritā culpā q̄ ī mittit et ad p̄ntē grāz q̄ īmittit.
et ad futurā gloriā q̄ ꝓmittit Hec Hernādꝰ
Anima Jā falsitatē et instabilitatē mūdi
agnosco sed nescio quo vinculo detēta ad
huc auertē mētē nequeo Homo Certe si
diligēter o aīa et prudēt' ꝑiculū tuū qd'
de mūdo incurris aduertēs ꝓcul dubio aīm
a scli vanitatibꝰ cohibēs. Grauis eīm et
nimis ꝑiculosa ē mūdā cōuersacio q̄ scdm
Hernādū Piclitat' et castitas in deliciis.
hūilitas et diuiciis. pietas ī negociis. veritas
ī mltiloquio. caritas in hoc neq̄ sclo. O aīa
debilis et īfirma q̄ tā facilis es ad decipi/
endū. tā ꝓna ad ~~cadēdū~~ cadēdū. tā diffi/
cilis ad surgēdū. An ignoras q̄ sicut dif/
ficile est arborē iuxta viā positā fructꝰ pul/
Nec te tardet pccōꝝ ꝯsciā q̄ ubi suphūdauit nīqtas. sic hn
dare ꝯsueuit et grā. nō pīnaꝝ ꝛc

cherrimos usq̄ ad maturitatē seruare. Dic dif
ficile ē hoēm iux̄ sc̄lm viuētē iusticiā īmacula
tā īfinē cōseruare. Hec Crisostimus. Ite Augus
in epl'a. Vincula huius mūdi habēt aspeitatē
verā. iocūditatē falsā. certū dolorē. incertā vo
luptatē. durū laborē. timidā quietē. plenā
miseriā. nullam bēitudinē manē spem. O
aīa si hec in mēte portares mūdū et ea q̄ in
mūdo sūt cōtēpnēs. Et quid est carissima
qd̄ diligis. Quid ē qd̄ appetis. Quid est qd̄
in mūdo queris. Di p̄lacionē diligis quid
aliud facis nisi q̄ vitā tuā cōfūdis. An ignoras
q̄ mōstruosa res est gradus sūmus et aīmus
infimus. sedes p̄ma et vita ima. lingua mag
niloqua. et manus ociosa. sermo multus et fruc
tus nullus. vultus grauis. et actus leuis. ingēs
autoritas et mutās instabilitas. Hec Ber
nardus. Sz forte dices p̄lacionē quidē appeto.
sed ī ip̄a bn̄ viuere et sancte intēdo. laudo sz
raro qd̄ laudare valeā īuenio. Vnū semp̄
timeo qd̄ dicit gregorius ī regist. Ita sibi re
gēciū et sbditorū merita cōnectunt. vt sepe
ex culpa p̄sidenciū fiat deterior vita sbditorū.
Et sepe ex merito plebiū delinquat vita
pastorū. Di sapiēciā mūdi q̄ris o q̄nto pe
riculo te cōmittis. Bernardus. Heu quot et q̄n
tos mūdi maledicta sapiā supplātauit

et cōceptū in eis dīnū extinxit spīm quē vehe
mēcius dn̄s accēdi voluit. An ignoras q̄ sa
piēcia mūdi terrena est aīalis et dyabolica
īmica salutis suffocatrix salutis et mr̄ cu
piditatis Hec Bernardus Augus Qui sine sal
uatore salutē vult q̄rere. et sine vera sapīa es
timat prudētē se fieri posse. nō sanus sed eg.
nō prudēs s̄ stultus et in egritudīe laborat
assidue. Qui enī crescit in scīa et nō ī bona
vita elōgatur a deo sicut dicit. Algazel. Tu ergo
si sapiēs ēē desideras. discas ī terris quorū scīa
p̄seuerat tecū ī celis Ieronimus Hic studeas q̄lit̄ ad
ipm̄ p̄ueīas quē semel vidisse ē oīa didi
cisse. Anselmus Hec ē illa eterna veritas sn̄
qua omē sapere desipere quā solā noscere per
fectū scire ē. Augus In felix hō qui scit omīa
alia. se aūt nescit. Beatus aūt qui se scit
et si alia nesciat. si aūt se et alia nouit nō
ppt̄ illa beatior sed ppt̄ se solū beatus Anselmus
Se fortasse dicias mūdiales. pompas se
culares. et delicias carnales aīa mea diligis
gis. et ppt̄ hc mūdū in vite derelinq̄s. Sed
attende q̄ caduca et fragilia sūt hec. Dic
vbi reges vbi principes. vbi oīm pccorū di
lectores. Timeo q̄ multi ex ipīs heu extīm
nati sūt et ad inferos descēderūt. Qd

nūc eis ꝓdest suꝑbia q̄d diciarꝫ iactancia Gre
gorius. Nec diti obsūt opes si eis bn̄ vtatur.
nec pauperē egestas cōmēdabilē facit, si int̄
ī opiā sordes pcti nō caneat. Dz ad huc
o aīa īueniēs qd̄ obicies dicēs. Mūdū despi
cio ꝫ amicos ꝑntes et cognatos dēlinq̄re
nō valeo. Friuola o aīa ē hec obiectio. Bn̄us
Fidelis sermo et oī acceptiōe dignus si īpiū
est cōtēpnē prēm vl̄ mr̄ez ꝑmo nō ꝑntes
ꝫ ꝑemptores qui te malūt ꝑire cū eis q̄ rg
nare sine eis. Ieronimus licet sparso crine et scissis
vestibus vbera q̄bus te nutrierat mr̄ ondat. licz
in limine pr̄iaceat ꝑ cōtēptā mr̄ez ꝑ calca
tū prēm ꝑge siccis oculis et ad vexillum
crucis euola. solū pietatis genus ē in hijs
fuisse crudelē Crisos. An ignoras o aīa
q̄ qui hz ihm̄ hz prēm et matrē et oēm aī
cū. Quid seq̄ris mortuos. seq̄re viuū.
et dimitte mortuos sepelire mortuos
suos. Aīa. Iā ex vbis tuis o hō ꝓpendo
et ex multis exp̄imētis cognosco q̄ etiam
mūdus ī seipso arruit. Dz ad huc heu in
multorꝫ cordibus floret. q̄ amaritudines
mūdi diligūt. Fugiētē sequūtur labentē
āplectūtur. dic q̄ est tante cecitatis
ratio. Homo. O aīa an ignoras q̄ tā

1 ꝑ xm̄ pijssim̄ ē. o
dirꝫ prēz o feuā
matrē.

delicata et tam nobilis es a sponso tuo auctore omnium
condita quod sine dilectione esse non potes. Ieronimus in
epistola ad eustochium. Difficile est humanam animam
non amare. necesse est enim ut mens nostra ad quos
cumque trahatur affectus. Unde secundum Bernardum etiam
oportet quod aut in summis aut in infimis delecteris.
Igitur secundum gregorium in moralibus. Quia sunt non
nulli qui vitam suam negligunt dum transitoria appe
tunt et eterna non intelligunt vel intellecta contemp
nunt dolorem non sentiunt dum vulnerati sunt.
Unde heu se miseri in bonis esse putant. exilium
quasi patriam diligunt. et in cecitate quasi luminis
claritate exultant. Econtra electorum mentes dum
cuncta transitoria quasi nulla conspiciunt. ad quid
sunt condite requirunt. Cumque eorum affectum nichil
extra deum sufficiat in sola contemplacione condi
toris quiescunt. supernis inter esse civibus appetunt.
et ad hoc in mundo positi extra mundum surgunt
Idem super ezechielem Dulcedo videtur in rebus
humanis hiis qui nullam de celestibus dulcedi
nem experti sunt. et dum mens humana minus eterna
intelligit tanto dulcius in temporalibus requiescat.
Sed si quis iam cordis lingua gustaverit quam sit
illa dulcedo celestium premiorum hinc quanto dul
cius sit quod intus videt. tanto magis in amari
tudinem vertitur omne quod foris sustinet. Anima.

Ne q̄so o hō ꝓcrastines m̄ aliq̄d de mūdāo
et celesti gaudio edisce q̄tenꝰ vt̄usq̄ nā
ꝑfectiꝰ cognita vnū veriꝰ despiciā et ad al
terū asseqūdū studiosiꝰ me extēdā q̄ puto
q̄ sicut bonū nō amat̄ n̄ cognoscat̄ ita
malū nō euitat̄ n̄ intelligat̄. Hō. O aīa
estiō q̄ ī mūdanū gaudiū. si tn̄ p̄t dici
gaudiū et nō pociꝰ flagellū et ī cognitū
nūq̄ ꝑfcē cognoscat̄ n̄ cū ꝑfcē despicit̄.
Vn̄ sicut a ꝑfectis mūdi cōtēptoribꝰ t̄dit̄
mūdanū gaudiū potissime ꝓpt̄ q̄nq̄ cō
tēptibile est habēdū. Primo q̄ habz ꝛvili
tatē ī obiecto. Quid eīn est scl̄i leticia. Rn̄
dit Augustꝰ In punita neq̄cia. luxuriari.
inebriari cōmessacioībꝰ vacare. vanitatibz in
tēdere. et pro hys in hac vita nichil mali sus
tinere. Putāt eīn mali ēē ī deliciys cū nō cor
rigūt̄ pro suis neq̄ciys. Et ignorāt q̄ sicut dic
Augꝰ Nichil infeliciꝰ est felicitate peccātiū.
q̄ penalis infirmitas nutrit̄. et mala volū
tas roborat̄. 2o habz ī puritatē in sbiecto. Aīa
eīn pcīs ꝯ deformata est sbiectū mūdani gau
dij q̄ letat̄ cū male fecerit et exultat ī rebus
pessīs. Vn̄ bn̄ dicit btūs Jeroꝰ q̄ Ridere et gau
dere in hoc scl̄o est nō factū hoīs sensati
sed frenetici. Reuera o aīa cor mūdū nō cū

hoc sclo in mūdo s̄ cū deo et ideo letū est et
iocūdū. 3o habz breuitatē in seipso qz gaudiū
ypocrite ad instar pūcti qd' nc latū nec lōgū nec
altū est nec pfūdū. Aug' sup Johēm. leticia
scli vanitas. cū magno desiderio speratur ut
veniāt et nō pt teneri cū venerit. O aīa q̄ b
ius q̄ fragilis et q̄ caduca ē mūdana leti
cia. breues enī dies hoīs sūt. 4to enī habz
tristiciā in tmīo qz ducūt heu miseri dies
suos i bonis et in pūcto ad ifernū descē
dūt. extrema enī talis gaudij habz sēp
tristiciā admixtā in actu suo qz sēp nēce est
q̄ p̄sumat seua pturbata cōsciā. An igno
ras o aīa q̄ nō diuciꝰ pdurat leticia q̄
est i comedēdo et bibendo q̄ durat tristi
cia q̄ est i esuriēdo et siciēdo. Dic est de
omnibꝰ alijs. 1to habz miseriā magnā in
effectu ppo qz est spūalis gaudij ipedimē
tū. O aīa agnosce q̄ miser ē hi mūdus
et q̄ miserrimi qui sequūtur ipm. Semp
enī mūdana gaudia excluserūt hoēs a
btā vita. Bernd' O q̄ vilis et q̄ in
utilis est mūdana cōsolacio. et qd' plus
ē metuēdū qz vere et scē cōsolacioīs ē
impedimētū. Renuas gr o aīa mea in

ypocrita ē hi mūdꝰ cū gaudiū ē ad instar pūcti

luctꝰ occupat ypo o aīa si vales discernere tle gaudiū

mūdo delectari si vis de dei mēoria cōso
lari. Aug⁹ Cetera creatura vilescat ut cre
ator in corde dulcescat. Aīa. Mūdū
despicō. iā falsā leticiā verā tristiciā. fal
sā dulcedinē. et verā mūdi amaritudiēz
agnosco. Et ob hoc nō īmerito scdm tuū
cōsiliū o hō ipm cōtēpno. Sed qr asseris
sicut sine dilcōne ēē nō valeo. dic q̄so qd
agā quo me cōuertā ubi dilcōnē ꝯueniente
īueniā. O aīa si teipām ꝑfecte cognoscēs
ex tui cōgnicōe mūdū et omīa q̄ in mū
do sūt cōtēpnēs et discē posses quā cō
solaciōz in tua dilcōne affectare nō in
merito debēs. O aīa si ~~teipām ꝑfecte cog
noscēs ex tui cognicōe mūdū et omīa
q̄ in mūdo sūt~~ nām celestē intelligēs
ꝓculdubio terrenā cōsolaciōz abhorrēs
Erubesce ergo cōsolari in sceno q̄ es de celo
erubesce in ymis delcāri q̄ nō potes nisi īsūmis
saciari. Natā es ut puto celestis. et celestē
cōsolaciōz sicut estimo nālit. si carnalis īsa
nia ꝑmittēt appetis et requiris. Bernardus
O q̄ dulce et delcābile ēēt adiūcto dino
amoris cōdimēto scdm nāz viuē si īsania
nos ꝑmittēt qua sanata statī nālibꝰ natā

arridet. Anima. Et qd est ppe scdm naz viuere
Homo scdm naz viuere e in terrenis vitam celestem
ducere. ab exterioribus ad interiora redire. ab in
terioribus ad supna ascendere et facere omnia scdm
nobilissimum qd est in homine precellens hoc est
scdm intellectum. Anima. Potest ne aliquis
in terris in hac lacrimarum valle vitam celestem
ducere. Homo. O anima si de meis verbis tamquam
hominis peccatoris dubitas et miraris. Audi Au
gustinus et apostolum dicentes de hoc. Ecce quid
dicit Augustinus. Cum eternum aliquid per cognicionem
et amorem capimus mente. iam non in hoc mundo
sumus. Unde est qd dicit apostolus. Nostra conuersacio
in celis est. O anima mea puto igitur quod verius
es vbi amas. quam vbi animas quia quicquid diligis
ipsa dilectionis vi in eius similitudinem transforma
ris. Si igitur celestia contemplaris. si celestia
diligis. quomodo iam in celis non commoraris que
celestibus spiritibus in vita similaris. Anima.
Heu heu iam me infelicem et miseram miserabiliter
iam multo tempore excecatam que tanto tempore per
cognicionem in temporalibus et terrenis oberraui.
Mundanis et inuilibus me per amorem alligaui
de quibus parancam consolacionem multam amaritu
dinem et desolacionem. modicam et valde exilem
leticiam. sed variam et sepe magnam cordis tristi

cia sūpsi. Dic g° q̄so o hō q̄ est celestis cō
solacio. si quō possū ad ipam ptīgē in hac
valle lacrimarū et miserie. Quid est qd'
in deo meo īueīo cū tā libēt' et tā faci
lit' omnia ppt' ipm cōtēpno. cū dico int'
me metipm cū gaudio deus cordis mei
deus ps mea īetnū. quid ē qd' in illa bre
uissīa hō in dilcō meo degusto. cū omnia
dura amā et aspera gaudēt' et hylarit'
ppt' ipm sustinere totis vibꝰ cōcupisco
et dico m̄ adherē deo bonū est. Et qs
me separabit a caritate xpi Homo. scdm
Bernardū O aīa hec cōsolacio nichil
aliud est q̄ gr̄a q̄dā deuocioīs pcedēs
de spe veniē et gustꝰ boni licz exiguꝰ
et suauissīa q̄dā delectacō qua benigꝰ
deus afflictā recreat aīaz q̄ aīa ad re
quirēdū īuitat' et ad dīnū amorē ac
cēdit' vehemēt'. Hugo de scō victore.
O aīa quid putas est tā dulce et tam
suaue qd' in recordacōe dilecti deuotas
aīas solet tāgē et tā suauit' afficere
vt iā tōlit' a seipīs alienari īcipiant.
Exilarat' cōsciā et ī obliuiōez venit
oīm dolorū mēoria. Exultat aīmꝰ cla

resat intellectus. cor illuminatur affectus iocundatur.
iam nesciunt ubi se esse conspiciunt et quasi amplexibus
amoris aliquid intus tenent et nesciunt quid sit
et tamen totis viribus tenere concupiscunt. luctatur quam
modo animus delectabiliter ne recedat ab eo quasi
in eo finem omnium desideriorum invenerit. Hec hugo
Bernardus. Non numquam domine quasi clausis oculis
ad te inhyanti mittis mihi in os cordis quod non
licet mihi scire quid sit. sapor est quidam. Densio
dulcedinem adeo confortantem que si perficeretur in
me nichil ultra quererem. nonne hic est cordis
iubilus. Gregorius. Iubilus dicitur ineffabile men-
tis gaudium quod non abscondi. non sermonibus
aperiri potest sed tamen quibusdam motibus aperitur licet
nullis proprietatibus exprimatur. Unde psalmista. Beatus populus
qui scit iubilationem non dicit qui loquitur sed qui scit quia
iubilus quidem sciri potest intellectum sed dicto exprimi
non potest. Que putas o anima tam dulcis tamque
suavis delectatio certe hec est consolatio divina
Anima. O homo quis mihi det ut in cor meum perve-
niat et malorum meorum obliviscar ac munda-
nam consolationem despiciam et a me ipsa feliciter
incipiam alienari. Homo. O anima magnum est
quod desideras inestimabile bonum est quod exop-
tas ut estimo humano studio non potest optineri

hūano merito vix pt̄ pmeri et a deo hūilibus
p̄cibꝰ et digne dispositis ex sola dine pietatis
cōdescēcia vix pt̄ īpetrari. Omne enī aurū ī cō
paciōe arena ē exigua. et argētū illi cōpatū
nichil reputabit̄. Anima O hō dic rogo q̄lis
debet ēe dispō q̄ ordinari debet ad īpetrādū
orātis affectio. Hō. De hac materia mlt
tū posset dici ab exptis ꝫ in exptū me recog
nosco. eciā pauca dicē erubesco. vn̄ timeo ne
dicat̄ cōn̄ me q̄re tu enernas qd̄ nō degustas.
quare tāq̄ indignꝰ laudas qd̄ ignoras. Aīa
O hō noli timē cū reuerēcia et hūilitate que
audisti et legisti deuote ꝓpone. Multi enī
de rebus magnis et ardiis aliis ꝓposuerūt
qd̄ nō de ꝓpria ꝫ aliorꝫ sciā didicerūt. Hō.
Iā cū aliquali audacia loquar nā si vires
īpericia deneget caritas sbministrat. Vn̄ sic
sentio sic refero puto saluo meliori ~~mad~~ in
dicio si vis te ad hāc celestē dulcedinem
degustādā p̄parare debes ēe depurata exer
citata et leuiata. In primo hec dulcedo odo
rat̄. et in scdo degustat̄. Et in 3o aqn̄ usq̄
ad ebrietatē sumit̄ et pōtur. Primo dico q̄
debes esse depurata a pcc̄is ab affectiōibꝰ
inordinatis. a tpali cōsolaciōe et a creaturꝫ

inordinata dilcōe qr scdm Bernardū Errat
oīno si qs illā celestē dulcedinē hinc cineri
dinū illud balsamū huic ~~venenū~~ veneno
so gaudio. carismata illa dona scī spūs huius
scli illecebris misceri posse arbitratur. Dz p9q̄
a tlibus aīa fuit purgata lacrimosis gemitibus.
depurata dolorosis fletibus. qr dignū est sicut
dicit Augustinus q mēs illa semp in se dolores
inueniat. q̄ derelicto creatore semp in se et in
creatura q̄rebat. Pulchre igitur Gregorius in
moralibus q capo quīto sup illa vba. Anq̄ come
dā suspiro dicit. Comedere aīe est supne lu
cis cōtēplacioībus pasci. suspirat g° anq̄ co
medat qr qui se in hoc exilio p desideriorū ce
lestiū lamēta nō humiliat etne patre gaudia
nō degustat. a veritatis eīm pabulo ieiuni
sūt qui in hac peregrinacoīs inopia letantur.
Lo debz mēs esse exercitata in bonorū ppetracōe
et in malorū ppessiōe. Beati eīm qui lugēt
qm ipi cōsolabūtur. qr quos cibus veritatis af
ficit refectio cōsolacoīs pascit. Bernardus
O bone ihū quociēs p9 innumerabiles lacri
mas et gemitus sauciatā aīaz meā vnxisti
vnxiōe mīe tue et oīno pene desperātem
excepisti cōsolatā aūt et de venia p̄sumē
tē dereliquisti. ecce quō p̄ciū rerū honestarū

in ipis est vn̄ rue'a q̄uis ūcio arta sit via que
ducit ad vitā processu tn̄ tpis īestīabilis
dilectiōis dulcedīe dilatatur. Gregorius
q̄ bta cōsolacio dimitꝰ infundit laborātibꝰ
pro xp̄o. Tercio in quo aīa īebriat hac dul
cedīe est mētis eleuacio qn̄ felicit aīmꝰ a tre
nis abstrahit et miro quodā mō sup̄ seipm̄
sup̄ mūdū ymo sup oēm creaturā eleuat vt iā
possit dicē aīa. Introduxit me rex in cellaria
sua. hec ē cella vinaria in quā introducit aīa
vbi bibit de vino cōdito īestīabilis dietatis
et lacte albissīo incōtamīabilis hūanitatis
O aīa hic bibūt amici ꝫ inebriabūt. Ca. m.
O felix ebrietas quā sequit mētis et corpis
tā casta et scā sobrietas. hic efficit aīa more
ebri gaudēs et letabūda. īadūsis fortis et
secura eciā piculis prudēs et discreta īpsperis
liberalis et pia īcōdonādis īiuriis et tam
quieta et sōpnolenta recūbēs īamplexibus
dīnis cū leua sp̄osi sp̄osā sb capite aīcabilit
sustētat et dextera dilecti dilectā familiarit
āplexat. Aīa. O hō cōfiteor cū hūilitate
et cū reuerēcia qd accidit aliqn̄ licet raro
magna violēcia circa cōuersiōis mee primordia
aīmū a trenis abstraxi et ad celestia cōtem
plāda cū conatu leuaui. intrāui cū tremore

cum speri cum rubore vidi choros angelorum. palacia et gau
dia patriarcharum et prophetarum apostolorum asperi ta
bernacula et convivia martirium virginum et confesso
rum elemosinam scilicet consolacionis a singulis pecu
nias decidentes de mensa dominorum desideravi nec
optinui. Sed quod auditu lamentabile est, mox et
ab omnibus ut peregrina et incognita repulsa
fui. Quid igitur profuit mihi laboriosa mentis ele
vacio quam nulla secuta fuit consolacio. igitur quam
vana et insipida sunt omnia transitoria iam ag
nosco. et ob hoc mundum despicio. consolacionem
seculi vilipendo. mundana queque gaudia sicut
venena mortifera fugio et contempno. vitam
eciam preteritam quasi mortuam plango et mentem meam
miseram gemitibus et fletibus abluo et expur
go et si aliquam inter lacrimas et gemitus odo
rem divine suavitatis vel modicum sencio. at
tamen cibum angelorum et vinum amicorum infelix et
misera ieiunia et sitibunda non degusto.
Bernardus. Non accessit ad huc domine deus
meus cor meum ad multitudinem dulcedinis tue
quam abscondisti timentibus te foris eius odore
ut cumque sustentor quod est mihi super odorem bal
sami. cunctique generis suavia odoramenta. O
domine deus si tam nobilis est odor quam dulcis est
tue dulcedinis sapor. si tante virtutis est modica

degustacio q̄ntū iocūditatis habz felix inebri
acio. O q̄s m̄ det ut venias in cor meū ꝛ
et illud inebries vino tuo et āplectar te
deus meꝰ Homo. O aīa deuota loq̄r salua
r̄uerēcia minis es amara et utinā nō p̄sūp
tuosa vires vr̄as ꝓpēdite merita cōsideāte.
v̄tutes discutite et si placz tūc sufficiat vo
bis magis in odore diuinoꝝ vngētoꝝ cū ado
lestulis hūilit̄ r̄currē q̄ p̄sūptuose sup̄ meri
ta postulāe Anima. O hō q̄ durꝰ et one
rosꝰ es m̄ aliq̄n misere cōsolator. q̄ ꝑcus
si fas est dicē diuine bonitatis dispēsator.
audacter dico tacē nō valeo m̄ odor non
sufficit. modicꝰ gustꝰ plene nō r̄ficit sed re
afficit. ebrietatē affectꝰ meꝰ appetit et qui
rit. Scio qui dicit. bibite amici et īebriam̄
kn̄m si deprimit indignitas petētis spē tn̄
erigit pietas ꝓmittētis. O hō quō dubita
re valeo q̄n ꝑatꝰ sit dare dona sua qui pro
me nō dedignatꝰ ē pati mala. An igno
ras qui mlt̄o de dei pietate docuisti qd̄ de
bt̄o Augustino didicisti sic dicēte. Erubes
cat hūana pigr̄cia plꝰ vult deꝰ dare q̄ au
diat hō postulāe. Idē de vera r̄ligiōe. Deꝰ
dedit nobis pignꝰ spūs in quo senciamꝰ
eiꝰ dulcedinē et degustemꝰ ip̄m fontē

vite in quo sobria ebrietate irrigemur tamquam lignum
quod plantatum est secus decursus aquarum. Crisostomus
Nil omnipotentiam dei clariorem reddit quam quod omnipo
tentes facit eos qui sperant in eo. Nam deo per spe
annexum animum nulla fraus nulla illecebra po
terit vel stantem deicere vel durantem superare. Eru
bescat nunc humana desperatio et maledicta
pusillanimitatis trepidatio que divitem et
nimis liberalem in omnibus qui invocant illum
estimant illis qui spem perfectam ponunt in illum
sua posse beneficia denegare. Nunquam non pater
eternus apud quem ~~illum~~ est nulla transmutatio ex
sola libertatis immensitate filium suum misit
in quo dedit totum quod habuit totum quod potuit
totum quod ille fuit. Si vero sua liberalitas suam
infinitam bonitatem non diminuerit. Forsan
non in merito nostra infirmitas trepidaret.
Ded quia ex seipso non ex accidenti dono bonus
est. ex sue bonitatis communicatione non diminuitur
ex aliene bonitatis additione non augetur.
Ho. O anima magna est fides tua. valde for
tis es in spe et confidentia et quamvis spes que pro
cedit ex meritis et divine clementie confidentia
meritoria sit laudabilis et sancta. consulo
tamen sane antequam ad querendam ebrietatem supra te
ascendas prius per tui consideracionem salubriter
infra te descendas ut discas tuum sponsum

vuerēt ~~tenē~~ timē aūq̄ incipias suū sectū cubiculū
intrare quē nō solū timē debes cū irascat̄ verū
etiā cū suauissime et delicatissīe blāditur

**Quō aīa debz cōuertē radiū cōtēpla
cōis ad īferiora p̄mo ad hūane mor
tis īeuitabilē nc̄itē. Anima**

Dic q̄so o hō breuit̄ q̄ sint illa īferiora
ad q̄ mea cōsideracio ē cōuertenda
ascēdē festino ebrietatē dīne cōsolacōis q̄ro
īmferioribꝫ diu morari nō valeo. Iā dilcā
tabernacula tua dn̄e v̄tutū īhabitare desi
dero. in atriis dn̄i totis v̄ibꝫ cōcupisco. Homo
Hec īferiora sūt o aīa vt te cōuertas et videas
mortis īeuitabilē nc̄itatē et īgemiscas. di
in iudicij infallibilē veritatē. et cōtremiscas
penarū infernaliū intollerabilē asp̄itatē et
expauescas. Cōsidera freq̄ter volue et r̄uol
ue diliḡt q̄ mors nō p̄t declinari q̄ hō mortis
nō p̄t īuestigari q̄ tp̄us a deo p̄finitū non
valet immutari. Isidorꝰ In rebꝫ hūanis nichil
est c̄ciꝰ morte nichil est īcciꝰ hō mortis. non
miseret̄ inopie nō ueret̄ potēciā. nō r̄spi
cit morū aut ~~gn̄eis~~ gn̄is excellēciā. nō p̄cit iuuē
tuti vl̄ etati senibꝫ est ī ~~anis~~ ianuis. iuueībꝫ est
in īsidijs. Aīa. Audio q̄ nr̄m viuē nichil
aliud est q̄ ad mortē tr̄nsire. cur tp̄alia di
ligūt̄ que tā incto tp̄e possidēt̄. Hō Dicit

dicat. Gregorius Carnales mentes o aīa idcirco tpa
lia diligūt qr vita carnis q̄ fugitiua sit mīme
ꝓpendūt. Nā si velocitatē tūsitus eius aspicerēt
hāc etiā ꝓsperitatē modice duraturā mīme
amarēt. Augustus. Vita mea nauigāti silis ē
sū dormiā sū vigilē semp vado festinus ad mor
tē. O vita pūs q̄ multos decipis q̄ dū fugis nich
il es. dū videris vmbra es. dū exaltaris fumus
es. dulcis es stultis. amara sapiētibus q̄ te amāt
nō te cognoscūt. qui te fugiūt ipi te intelligūt
alijs te ꝓmittis lōgā vt decipias. alijs breuē
vt in desperacionē inducas. Autor de spū et
aīa. Jugi meditacioē aīm nrm exerceamus et
miserias nras cōsideremus. Cū doloē vitā istā
intrauimus. cū laboē viuimus cū timore exituri
sumus. Bernardus. Quotiēs degimus in hac regioē
vmbre mortis in infirmitate corpis. In cōflic
tu et in loco tēptacioīs si diligēter aduertimus
triplici incōmodo miserabiliter laboramus faci
les enī sumus ad seducēdū. debiles ad resisten
dū fragiles ad opandū. Aīa. Jam video q̄
inutiliter in hoc tpe viuitur nisi ad cōpandū
meritū quo ī eternū viuatur. ideo nō esset curā
dū q̄ diu eēt viuēdū. Dz pocius q̄ bn
in hac vita opandū qr si aliciu q̄ bn viuat
cōdonetur. tn vt diu viuat certū est nlli cōce
ditur. Bernardus. Est igitur vita secura vbi con
sciā pura vbi mors sine formidine exspec

tatur cum dulcedine ad esse optatur. et cum deuocione
acceptatur. Ho. O aia si hec ita se habere intelligis
audi consilium meum et in hac vita quam diu durat
dum viuis in carne more mundo ut postea deo vi
uere incipias. Bernardus Intellige quod venien
te morte nullus letus et hilaris suscipitur qui se
ad ipsam dum viuet bonis operibus preparauit.
Attende quod secundum Senecam Incipiens id est peccator
et criminosus moriendo morte vincit. Aia.
O homo video quod bonorum mors est beata. mors vero
peccatorum infelix et misera. Ho. O aia secundum
Bernardum bona est iusti mors propter requiem.
melior propter nouitatem. optima propter secu
ritatem. Econtra mors peccatorum pessima et bene
pessima. mala in mundi amissione. peior in
carnis separacione. sed pessima in duplici vermis
et ignis contricione. Et quod omnium pessimum est
diuine contemplacionis priuacione. De iudicij
finalis formidabili austeritate Aia.

Iam satis de morte dixisti. dic modo
de statu finalis iudicij. Ho. O
aia facio quod hortaris sed rogo audi cum paciam.
Scire debes quod quamuis meditari de morte sit
horribile. de statu iudicij ut estimo cogitare
non minus est formidabile. quia tunc nullus pote
rit sapiam. flectere iusticiam. inclinare clemen
ciam declinare vlcionis et iuste retribucionis
sentenciam. Bernardus Considera igitur aia mea

mori incipit sed sapiens et virtuosus moriendo

Fallere

cū tremore quid erit de te in die nouissimo quando
cōtra te de cogitacionibus loquitur cōscia. quando de
tuis actionibus omnibus accusabunt elementa quando
cōtra te crux portabitur in testimonium. quando cōtra verbera
te clamabunt. vel vulnera allegabunt. claui lo
quentur. cicatrices cōquerentur. O angustie. hinc
erunt peccata accusancia. inde terrens iusticia.
intus vrens cōscia. subtus horridum ~~cachcha~~
cahos infernum. supra iudex iratus iusti iudicii.
foris mundus ardens. iusticia iudicantis terrens.
et si iustus tunc vix saluabitur. ipsi et peccatores vbi
parebunt. latere erit impossibile. apparere intollera
bile. Anselmus in meditacionibus. O anima pec
catrix lignum inutile et aridum eternis ignibus
deputatum quid respondebis in illa die quando exigetur
a te vsque ad ictum oculi omne tempus viuendi tibi
impensum qualiter sit a te expensum. Tunc quippe
condempnabitur quidquid inuentum fuerit in te operis
et ocii sermonis et silencii vsque ad minimam cogi
tacionem. Eya eya anima mea quid tunc erit de
cogitacionibus vanis et ociosis de ~~bis~~ ibus leuibus
et iocosis et ridiculosis. de operibus inutilibus
et infructuosis. Ambrosius super lucam. Ve mihi
si peccata mea non defleuero. si media noc
te ~~non~~ ad confitendum tibi non surrexero iam securis
ad arborem posita est. faciat fructum qui potest

gr̄e qui debet p̄mie. O aīa si vigiles siue
dormias sēp̄ in aribꝰ tuis illa horribilis
tuba r̄sonet. Surgite mortui venite ad iudiciū
O aīa nūq̄ excidat a tua mēoria Ite maledcī
ī ignē et'nū. Venite bn̄dcī p̄capite r̄gnū. O q̄d
p̄t lamētabiliꝰ et t'ribiliꝰ cogitare q̄ istā
Ite et q̄d delcābiliꝰ exp̄imi q̄ venite. Due
sūt voces q̄rꝝ q nichil horribiliꝰ vna et
nichil iocūdiꝰ. Altera p̄t audiri. O aīa
sep̄a te mō a mūdo vt tūc possis manē
cū xp̄o. Fuge mō mūdū vt seq̄ris deū
Declīa a te mō p̄uorū cōsorcia vt tūc
valeas sequi b̄tōꝝ agmīa. De pene
infernal' intollerabili p̄elitate.

Post hec omīa cōuerte radiū cōtēpla
cōis ad r̄pboꝝ tormēta vide q̄ sint
varia. q̄ aspera q̄ intollerabilia. Bernardꝰ
ad eugeniū. Ego horreo vermē mordacē
et mortē viuacē. O gehēnalis r̄gio. ibi ē
ignis ardēs. frigꝰ rigēs. v'mis īmortalis.
fetor ītollerabilis. et malei p̄cuciētes vm
bre palpabiles. cōfusio p̄ctoꝝ. īnodacio
vinculoꝝ horribiles facies demonū. Au
gustiꝰ in sermōe. Ve illis quibꝰ p̄p̄at' dolor
~~meri~~ vermiū. ardor flāmaꝝ sitis sine potu.
fletus et stridor dentiū. lacrime oculoꝝ vbi

mors optatur sed non dabitur ubi nullus ordo sed
sempiternus horror inhabitat. Quis putas tunc
meror. que tristicia quis luctus quando separabuntur iniqui
a consorcio iustorum et tradentur potestati demonum
et ibunt cum eis in supplicium sempiternum. Ibique
semper erunt sine fine in luctu planctu et
gemitu procul a gaudiis paradisi. nunquam refri
gerium susceptum. Sed multa milia annorum
cruciandi nunquam tamen heu miseri liberandi. Ibi
torquens et puniens non fatigabitur. ibi qui
torquentur nunquam morietur. Dic enim ignis con
sumet ut vitam tamen semper seruet. Dic ve
tera tormenta pacientur ut semper innouentur.
Dic sine spe venie et misericordie viuent ut
tamen moriantur. sic moriantur ut nunquam con
sumantur. Anima O homo quare in infer
no ut dicis mors queritur et non inuenitur.
et quare punitur eternaliter quod committitur tempora
liter. Homo. Quia secundum gregorium. Quibus
in hoc seculo vita offertur et nolunt accipere
in inferno querent mortem et non poterunt
inuenire. Idem iniqui libenter voluissent
sine fine viuere ut potuissent sine fine
in iniquitatibus permanere. Ad districti ergo
iudicis iusticiam pertinet ut nunquam careant

supplicio quorum mens in hac vita numquam voluit
carere peccato. Homo. O anima si hec predicta tri-
vident horribilia audi que sunt omnibus hiis
gravioria. Crisos. super matheum. Si mille ge-
henas mihi proponas. non tantum reputo sicut ab
illius gloriose societatis iocunditate expel-
li. et exosum fieri creatori. O anima terribilis est
gehenna. Sed terribilior facies iudicis irata
Sed O quod omnium vincit terrorem est a beatissime et
iocundissime est trinitatis contemplacione elon-
gacio eterna. Crisos. Excludi a bonis
eternis et alienum effici ab hiis que preparavit
deus diligentibus se tantum generat cruciatum
ut si exterius nulla pena torqueat hec sola suf-
ficeret. Et melius esset mille milia flamma-
rum sustinere quam xpi faciem mansuetissimam
iratam videre et ab ipsa eternaliter discedere.
O si deus sic egit cum angelo superbiente quid
de te erit terra et cinere. Ille superbivit in ce-
lesti pallacio ego autem in sterquilinio. Quis
non tollerabiliorem superbiam in divite quam in
paupere asserit. Ve michi si tam dure est
punita superbia in illis quam semper potentibus.
Anima. Qualiter in me misera paupercu-
la est iudicanda. O pie ihesu propter nomen
tuum fac mecum misericordiam et obliviscere
superbum provocantem. respice miseram humiliter

inuocatē et cognosce ~~bnf~~ benignissimē qd' tuū
est absterge qd' est alienū. Miserē dū est
tpc miserēdi ne dāpnes in tpe iudicādi.
Verū est qd' cōsciā metuit dāpnacionē
q pīna nō sufficiat ad satisfacionē sed
ctū est q mīa oēm supat offensionē.
Gregorius in oēlia. O si hō intelligere
posset qd' āmiracioīs habz. Ecce spōsus
venit. Qd' dulcedīs. q̄ p̄parate erāt in
trauerūt cū eo ad nupcias. Qd' amaritu
dīs. et clausa est ianua. Hō. O aīa
qd' plā. Cogita q̄ntū sit malū a xp̄i
facie separi. ab illo gaudio dino exclu
di. btissima scōrū oīm societate priuari.
mori vite eterne. et viuē morti sēpit
ne p̄fundo fluctuātis īferni īmergi.
Edacissimis vermibus in eternū dilacerari
nec finiri tribulacioēs fluctuātis īcen
dij strepitus pati barat fumigātis amara
caligīe obscurari oculos nō sentire qd'
illūiat s̄ sentire qd' cruciat. Augustinus
Tanta erit īinferno vis doloris vt se
nō ferat alias intēcio cogitacioīs.
Anima. Jam timore cōtremisco. iā
horrore deficio. dic q̄so o homo ad qd'

valz tam lamentabilis meditacio. Ho. O
aīa puta q̄ p̄dictoꝝ cōtinua et ~~agēda~~ deuo
ta meditacio est pc̄toꝝ medulla et ad queq̄
bona agēda et mala sustinēda salutifera
exercitacio. Bernardus in epl̄is. Vigilias times
manuūq̄ labores sed leuia sūt hec meditāti
flāmas ꝓpetuas. Recordacio tenebraꝝ fāt
nō horrē solicitudinē. si futurā de vbis oci
osis cogitas discuciōz. nō displicebit silē
ciū. fletus ille et stridor deciū an̄ oculos mē
tis sepe reducti pares t̄ reddūt mattā et
culcitrā. Augus. in sermōe. Mens hūana
mūdi huius illecebris et cōcupiscēciis deuic
ta fugit laborē et expetit voluptates
et vix ad hoc ducitur vt a se cōsuetudiēs
vite pioris excludat. Dz cū incepeit cogita
te futuri iudicij nēcitatē et penaꝝ eternaliū
crudelitatē. volūtariū bellū inducit pas
siōibus mota vl' spe p̄mij vl' timore sup
plicij vim facit pristinis desideriis et vi
olent' vivere seipām cōtēdit. Hec Augus.
Wus. O felix mortale genus si semp̄ habēt
Eternū p̄ mēte bonū finēq̄ timeret
Quō aīa radiū cōtēplacōis debz
cōuertē ad supiora Ca^m q̄rtū aīa.

Iam nūc O hō me miserā in hac
lacrimarū valle proiectā satis tri-
uisti. licz nō infructuose docuisti. miserē
nūc et mi misere et fac iā sicut dudū
ꝓmisisti ꝓpōe paululū de felicitate
ꝑpetua si forte valeā ex hoc capē aliq̄
mētis solacia q̄ alterius vti delectabile
est q̄ scdm Augustinū. Dnie plectē-
do sine ignoscendo sine deterēdo sine
cōsolādo sp̄ bn̄ agit ut vita hoīm
corrigat. Attēde q̄ generosus est aīmus
hoīnis et seducat lenibus et blādis sepe magis
aliat ꝓmissis et cōsolatoriis q̄ cogatur
minis et terroribus. Unde soror nr̄a spon-
sa trahē cupiebat odore celestiū vnguen-
torū. sopore dīnorū carismatū et sic cū
spōso crere ī via mādatorū iā nō ex timore
et sed amore delectabilit ad īplē homo.
O aīa verū ēē profiteor qd loq̄ris. Ded
heu mlti sūt qui deū volūt ymitari in
ꝓsperis. Vn̄ necesse ē eos deterreri ī adu-
sis. mlti em̄ sūt qui dīna carismata
vl ꝓpt cecitatē nō intelligūt vl ꝓpt neg-
ligēciā vanis occupacoībus ꝑdūt. Vn̄
ut estīo deus ex sue īfinita bonitatis in-
mēsitate sp̄ ꝑatus esset magis cōsolaci

omnibus fouere quam asperitatibus terrere si homines eque
dispositi essent ut suam divinam consolacionem
recuperent que adeo preciosa et delicata est quod nullo
modo decet vel expedit ut indifferenter omnibus
distribuatur. Tu ergo si post hec tibi proposita
ad hanc aspicias oportet quod habeas purga
tum intellectum et bene dispositum affectum quia
secundum Augustinum. Dum mum bonum non nisi
purgatissimis mentibus intuitur. Et puto quod ad
minus nisi valde bene dispositis affectibus degus
tetur. A multis enim in hac vita valde limpide
speculatur a quibus et minime degustatur. Unde
idem Augustinus. Fac me domine precor degustare
per affectum quod sencio per intellectum. Fac me domine
precor sentire per amorem quod sencio per agnicionem.
Anima. Dic queso o homo que debet disposicio
nem in affectu et intellectu precedere ut vel saltem
ad modicam mentis ebrietatem valeam celestem
dulcedinem contemplando degustare. Iam enim
dudum in speculacione mentem exercitavi et heu
adhuc numquam ut timeo vel modicam stillam
illius celestis dulcedinis sensi. Multa de sancto
rum vita et conversacione legi. Multa de natura
de operacionibus et ordinibus angelorum non nulla
eciam legi de inestimabili divinitatis unita
te. de incomprehensibili divinitatis trinitate

Plura de btorum omni inestimabili felicitate. Et
quando predictis toto studio mente occupavi heu ad
huc ieiuna et famelica permansi. et semper cum bto
Augustino clamavi. Fac me clementissime
pater gustare per affectum quod sentio per intellectum. Et
tamen non profeci. ~~Dz tamen~~ Sed sepe longo studio
fatigata michimetipsi gravata clamavi cum
propheta expectando micas que cadunt de mensa
dominorum in aula celica. Usquequo domine obliviscere
ris me in finem. usquequo avertis faciem tuam
a me quia et si me indignam ad manducandum
panem filiorum iudicavi manducare. saltem mi
cas minutissimas decidentes cum magno de
siderio exspectavi. Dz heu ut frequentius
aperto ore inhyans in vacuum laboravi. Ho.
O anima predicta que lamentabiliter conquesta
es accidunt ex duplici causa. aliquando ex
valde pia et salutifera divine bonitatis dis
pensatione. Unde gregorius in moralibus. Differ
re solet pater pius voces petentium ad tempus ut
crescant desideria et eo magis exaudiamur
ad meritum quo citius non exaudiamur ad votum
Idem in Omelia. Sancta desideria ex dila
tione crescunt. si autem ex dilatione deficiunt de
sideria non fuerunt. Deus enim quamvis per pie

tate est clementissimus tamen ~~antequam~~ contingit ut hoc
quod libentissime tribuit protrahit ut discas
magna multum et ardenter desiderare et adepta
sollicitus cum gratiarum actione conseruare. aliquando enim beneficium
protrahit ex postulantis indisposita ordinatione.
Bernardus Errat omnino si quis illam ce-
lestem dulcedinem huic cineri diuinum illud bassa-
mum huic venenoso gaudio carismata illa
spiritus sancti huius seculi illecebris misceri arbitratur.
Dz iam o anima ne diuicius te prophana. nec amplius te
per exspectacionem affligam. purga intellectum a va-
nis et inutilibus fantasiis et naturalibus a curi-
osis rationibus et ~~extra~~ extraneis et scientificis
occupacionibus. Purga etiam affectum a culpa.
a culpe sequela. a culpe occasione vel causa.
Erige rationem dilata et expande affectionem intra
in gaudium domini quod nec oculus in hac vita ~~vita~~
perfecte vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis
ascendit. Exar descendo o anima amore et deside-
rio superne vite sanctorum. ubi est actio non operosa.
requies non desidiosa. ubi vita sine defectione.
laus diuina sine cessacione. Hec Augustinus
Bernardus Gaude igitur ac mercedem tui laboris
considera que reuera est tam multa quod non potest nume-
rari tam magna quod non potest mensurari tam preciosa

qd̄ nō pt estiāri. tā copiosa q̄ nō pt t̄minari
Aīa. O hō iā mlta dixisti de gn̄e. dic
queso p singula ī spe q̄ magis ītelligi
mus q̄ specialit̄ distīguūt̄ q̄ q̄ gn̄alit̄
exp̄mūtur. O aīa qd̄ dicē valeo cū fu
turū gaudiū aspicio iā pene vl̄ quasi
p̄ āmiracōe deficio q̄ gaudiū erit
intꝰ et ex̄. sb̄tꝰ et sup̄ c̄cū et circa. Gau
debis g̃ in oībꝰ. gaudeb̄ de omībꝰ. gau
diū tuū vtputo p̄ figuratū est ī apo
calipsi p illā mlerē beatā q̄ amicta fuit
sole et luna sb̄ pedibꝰ eiꝰ. et corona
duodecī stellaꝝ in capite eiꝰ. Mulier
ista vt estīo est aīa bt̄a et̄ in r̄gis filia
sp̄osa et regina. filia p nat̄e creacōz.
sp̄osa p gr̄e adopcionē. r̄gina p glorie
collacōez. Hec bn̄ dī amicta sole q̄ de
corata splendore claritatis deifice. coro
nata dignitate felicitatis eterne in qua felicita
te ob sp̄ualē decorē sūt duodecī gau
dia p duodecī stellas figurata p q̄ de
corat̄ et ōrtur felicitas sup̄na. Hec gau
dia debes o tu aīa cotidie deuota mē
te tr̄ascr̄ere et nllaꝫ p̄ntis miserie et

~~inco~~ incolatus consolacionem querere. et spe illius
gaudii omnem tribulacionem vite presentis pacienter
et gaudenter sustinere. Beda o anima non tur-
beris si mali in hoc seculo florent et tu pa-
teris ipsi gaudebunt tu perturbaris. Mali
heu nullum locum habebunt in celesti gaudio
Nec cures tu si nichil habueris in hoc seculo
Sed spe illius gaudii quo tendis quidquid
in via adversitatis occurrit affectus tuus gau-
denter et pacienter sustineat. Bernardus O
anima si te aliquando delectant mundana gaudia
falsa huius seculi gloria. brevis et caduca po-
tencia illuc mentem evoca et omnia reputa ut
stercora. Curre non passibus corporis sed affec-
tibus et desideriis quoniam non solum angeli et
beati. Sed et angelorum dominus et magister te exspectat.
Exspectat te deus pater tamquam filiam delectissimam.
deus filius tamquam sponsam dulcissimam. deus spiritus
sanctus tamquam amicam sibi gratissimam. Exspectat
te deus pater ut heredem universorum bonorum te
constituat. deus filius ut te fructum sue na-
tivitatis et precium sui preciosi sanguinis deo
patri offerat. deus spiritus sanctus ut sue eterne
beatitudinis et dulcedinis participem te faciat

Exspectat te illa bñtissima omn̄ celestiū spi
rituū etm̄ rgis familia vt te ī suū colle
giū suscipiat. Tu g° eoꝝ societatē super
omn̄a desideria cū magna vēcūdia illuc
venires si eā in hac lacrimaꝝ valle nō
amasses. Ieron⁹ in epl'a. Nacio ciēs g° te
vana huiꝰ scl'i delcāt ābicio. quociens
videris in hoc mūdo aliquē gloriosū. sta
tim ad celū mēte trāsgredē et esse īcipe
qd' futur̄ es. Reuera estiō si hec celestia
gaudia iugit' ī mēte teneres de hoc exi
lio quoddā sb' vrbiū celestis rgni cōstrue
res in quo illā eternā dulcedinē cotidie
spūalit' p̄libādo degustares qꝛ cū aliqd
etnū mēte capimꝰ. iā nō in hoc mūdo
sed in celo habitamꝰ. Augꝰ. Tanta est o
aīa vis dulcedīs q ibi verꝰ hītas vbi
p cōtēplacionē amas q̄ vbi p eēnciā ai
mas. Bernd⁹. Hoc est kmīa aīa rgnū
dei qd' int̄ nos est. qd' heu miserabilit' neg
ligimꝰ cū foris ad īania et vana fusi sumꝰ.
Gregoriꝰ. Fusi sumꝰ foras de rgno dei
qd' int̄ nos ē nichil curātes foris q̄rimꝰ
cōsolacioꝝ de rebꝰ vanis et īsaniis falsis

ita q̄ iā r̄ligiōis ātique deuociōz amisimꝰ
adeo q̄ nc̄ spēm illiꝰ r̄tinemꝰ. Tu g° o aīa
et̄ni regis filia audi mēte deuota et in
clina aurē tuā ad scā et salutifera cōsi
lia. Obliuiscē ꝑ cōtēptū et detestacionē
ꝓplin tuū et domū pr̄is tui hoc ē mūdū.
dyabolū teipam̄ et oēm vanā ābicionē.
Vide g° et deuota mēte ꝑtracta q̄lit̄ illi dīni
et celestes spūs qui vite p̄ntis et miserie
ꝑiculū euaserūt q̄uis ab illis et̄ni solis
splēdore se nūq̄ possit auertē. Aliqn̄ tn̄
radiū cōtēplaciōis cōuertūt ad inferiora.
aliqn̄ ad supiora. aliqn̄ ad interiora. aliqn̄
ad exteriora. Cōuertūt inq̄ ad īferiora et
gaudēt ex tplicā. Vidēt em̄ Primo q̄
impios et crudeles et horribiles hostes ꝑ
dīnā potēciā supauerūt. Secdo q̄ oēs
defectꝰ et pc̄ta ꝑ dīnā sapiēciā vitaue
rūt. vl̄ iā dudū ꝯmissa correxerūt. Tercio
q̄ tā lamētabiles ~~cruciatos et̄nā~~ ꝑ dīnā
clemēciā euaserūt. O aīa q̄ntō putas
gaudio cotidie gaudēt q̄ qn̄ tot vidēt
a carne mūdo et dyabolo supari. tot
tā diuersis pc̄tis de quibꝰ nūq̄ merētur
veniā īquinari. tot et̄naliter sine fine

[illegible]

dāpnari. Reuera tūc puta q̄ de morte trāsisse
ad vitā vite duplicat gaudiū. O dn̄e deus
si nūc tā grue piculū est in bello q̄ntū tūc
gaudiū erit de triumpho. cū post de victū
triūphatiū mūdū gaudiū sb̄ mīso īpio pharaōe
et exercitu eius in mari rubro tenēt oēs elcī
tympanū cū maria psallentes et cātātes.
laudātes et bn̄dicētes dn̄m vna voce
dicētes. Cātemus dn̄o gloriose etc. Tūc
cōstituētur duo cherubin hoc est duo
chori elcōrū scz īnocētes et pēitentes cla
mātes ~~alit~~ alter ad altrū et dicētes.
Sanctus. Sanctus. Sanctus dn̄s deus saba
oth. Sanctus deus pr̄ qui nos a ~~pena~~ mūdo
et carne et a dyabolo tā potēter libera
uit. Sanctus deus filius qui nos a pena
et culpa tā sapiēter iustificauit. Scūs
spūs scūs qui nos tā clemēter ab etnis
tormētis p̄seruauit. plena est omīs tra
gloria eius qui nos de mūdi miseria ad
celestis regni gaudia reuocauit. O aīa
qualis erit tibi dies illa. cū ad felicē choreā
fueris assūpta. et cū oē tormētū tibi si pie
vixeris si pacienter sustinueris cōuertetur
īeternū in bilū. tūc de omībus hijs lau

dabis dnm deū tuū labijs exultacoīs: dicens.
misericordias dnm: ī eternū cātabo. Quo can
tico scdm Augustinū in libro de ciuitate dei.
qd cātat in ~~glo~~ laudē glorie xpi cuius sāguīe
liberati sumus nichil erit iocūdius ciuitati illi:
et nichil dulcius. Tu g° cū tēptacoībus pbaris
cū psecucoībus impugnaris cūq; in hoc sclo
varijs tribulacoībus infestaris: tūc mēte in
celū euola: et cogita qd hoc nō est aliud
nisi etn gaudij materia. Et tūc scdm
gregoriū. Si cōsideremus q et qnta sūt q nob
promittūt in celis. vilescūt aīo oīa q sūt
ī terris: reuera nō tm bona q delectabilit
possidemus: verū etiā mala q lamētabili
ter sustinemus ~~qr~~ qr scdm eūdē. Cōsidera
cio pmij: minuit vim flagelli. Bernar
dus. Nō sūt cōdigne passioēs huius vite
ad pteritā culpā que dimittit. ad pntē
grām q īmittit et ad futurā gloriā que
promittit qntū tūc o aīa cū gaudio pos
sidebis qn intelliges pfecte q in mūdo cū
tāto piculo quo plerique oppmūt vixisti.
q demoīs fallaces astucias quibus multi
decipiūt vicisti. q cruciatus etnos qbus
īnūabiles affligūtur euasisti. Aīa. O

homo q̄ sana et salutifera est hec cōsola
cio tua / qr cū hec q̄ ꝓposuisti ad uto. con
solacionē ex spe nō modicā recipio. Dz
o dñe deus quid putas tūc erit cū hoc qd
mō spero veracit possidebo. O aīa modi
ca sunt hec q̄ audisti ymo cōparatiue q̄si
nulla sunt q̄ mēte ꝑcepisti. Ded parū ꝑar
oculos mētales erige et q̄nta sūt gaudia
q̄ de hys ꝑcipias q̄ iux̄ te sūt deuota
mēte frequēcius volue et reuolue. Attē
de g̃ et cōsidera locū p̄ciosū quē t̄ dīna
sapiēcia ~~edim~~ sedificauit. Attēde et vic
tū deliciosū. ortū curiosū. thesarū p̄ciosū
quē t̄ eterna potencia cōgregauit. At
tende eciā collegiū famosū cū quo de dī
na clemēcia mēs tua eternalit̄ exulta
bit. O aīa attende q̄ famosa q̄ glorio
sa q̄ gaudiosa est ista domꝰ dei ciui
tas celestis. mansio secura. patria cōtinēs
totū qd delectat. Attende q̄ clara et
~~lūnf~~ lūnosa q̄ splendida est ciuitas q̄
nō indiget sole neqꝫ luna vt luceant
ī ea. Ded ipe dñs sol iusticie cādor lu
cis eterne lux eiꝰ est et lucerna eius. Augꝰ

O aīa attende q̄ alta et q̄ spaciosa q̄ pul
chra et speciosa q̄ decora et formosa est
ciuitas illa quā ornat ꝑ seipam̄ t̄nitas
beatissima. O q̄ gloriosa d̄ cā sūt de ce
lesti ciuitate dei. O isrl̄ q̄ mag̃ ē domꝰ
dei et ingēs locꝰ possessiōis eiꝰ. O aīa illic cōtē
plare tabernacula p̄riarcharꝝ et ꝓphārꝝ
hītacula aplorꝝ et mr̄tirū. cenacula cō
fessorꝝ et v̄ginū palaciū celestiū spiri
tuū. chorꝝ illū beatissime t̄nitatis spec
ciosissimū. O aīa hic licet sis ī corpore
illic esto mēte. O aīa tr̄nsuola omīa.
scrutare oīa visita oīa. īgredē cūcta ꝑ
h ordinē hostia. quousq̄ ꝑuenias ad
sūmi r̄gis palacia ibi sit mēs et h̄ erit
r̄quies. Augꝰ O aīa ī illa sc̄a ciuitate
libēter studeas morari. libent̄ ~~cōf~~ cōuer
sari q̄ ibi est vita sine morte. iuuētꝰ
sine ~~in~~ senectute. lux sine tenebris. pax
inꝑturbabilis. sedebit em̄ ꝓpl̄s meus
ītabr̄naculis fiducie et in req̄e opulēta
dicit dn̄s. Dcd̄o attende victū deliciosū.
ōrtū curiosū. et thesaurꝝ p̄ciosū et q̄s
erit ibi nr̄ cibꝰ n̄ ille agnꝰ bt̄issimus.

ille mūdꝰ et īmaculatꝰ ihesꝰ dei pr̄is et
marie v̄gīs filiꝰ de quo sc̄is sp̄itibꝰ mīstra
bunt̄ ad oēm sufficiēciā fercula nobilis
sima nobilia quidē de ip̄iꝰ cādidissima
hūanitate. sed ~~nobilitate~~ nobilissima
de ip̄iꝰ sup̄ bt̄issima dīnitate. Tūc em̄
aīa ingrediet̄ ad degustādū dīnitatē
egrediet̄ ad p̄libādū hūanitatē et pas
cua īueniet ad oēm sufficiēciā et saci
etatē. O q̄ bt̄i sūt qui ad cenā nup
ciaꝝ agni vocati sc̄ ibi aūt bt̄a vita in
suo fonte videbit̄. Vn̄ hic hūane vite aliqn̄
aliqd aspgi̅. Vn̄ itēptacōibꝰ forte iuste tp̄ā tēpant̄
tur et prudent̄ viuat̄. Ibi semp̄ adderit si
tis atq̄ sacietas. Dz miro quodā modo
longe abeit a siti nc̄citas. lōge a sacieta
te fastidiū. Inebriabunt̄ em̄ ab vb̄tate
domꝰ dei et torrēte voluptatis sue po
tabit eos scdm̄ ꝓphāz. Anima. Et qn̄ hoc.
Homo. Estimo q̄ nō p̄ius n̄ qn̄ ille deli
ciosꝰ pat̄na sūmi r̄gis. splēdor p̄rne
glorie. cādor lucis et̄ne. figura dīne sb̄e.
speculū sine macula claritatis dei fice.
in q̄ desiderāt oēs illi celestes sp̄s ꝓspi

cere. qn̄ talis et tātus p̄cinget se et faciet
illos discūbere et p̄sonalit̄ tr̄ansiēs mīstr̄
bit eis. O aīa hec deuō mēte p̄tracta
q̄ntū gaudiū tūc illi boni sp̄us cōcipiāt
ex tā stupenda dignitate mīstrātis. ex
tam mirāda caritate cuiuslibet sodalis
cōuiuātis. ex ferculoꝝ deliciosa opulē
tia. ex mīstroꝝ nūrosa frequēcia. ex mu
sicoꝝ instrumētoꝝ et alioꝝ psallēciū
cātanciū et laudāciū r̄gē glorie deū
dei filiū dulcisona r̄sonācia et hoc ce
lesti magno stupendo q̄ cōuiuio.
Audies angelos iubilātes v̄gines co
risantes. aplos psallentes. m̄res tri
pudiātes. cōfessores laudātes. p̄riar
chas et p̄phās iocūdātes oēs scōs et
electos dei vnanimit̄ p̄rem et filiū
et sp̄m scm̄ collaudātes et vna voce
dicētes. Sanctus scūs Sanctus dn̄s
deus sabaoth. plena est oīs t̄ra gl'a
eius. O q̄ gl'osū est r̄gnū in quo cū
xp̄o gaudēt oēs sancti amicti stolis
albis sequūt̄ agnū quocūq̄ ierit.
O aīa quo poterit ibi esse alicuius bōi

carēcia cū tam varia sit exultādi nīa
Tūc em̄ apient oēs illi thezauri eterni
dei ubi sūt oēs diuicie oēs delicie ab
schōdite. et dabūt a pr̄e etn̄ uni
cuiz varia et p̄ciosa munera scdm̄
sua merita. Dz sit adhuc nō suffi
ciūt ista. Attende tcio iux̄ te oēm scōz
collegiū qd' ad bt̄itudīs tue cumulum
dīna clemēcia cōgregauit. qr nll9 boni
sine socio iocūda est possessio sicut dicit De
neca Vide g̃ q̄ lingua vl' qs intellcūs capē
sufficit illi9 supne cītatis q̄nta sit gaudia.
angelorz choris interesse cū bt̄issimis spiriti
bus glorie cōditoris sēp assistē et ab illo
rū bt̄issima societate nūq̄ discedē. Sed
cōtinue cū ipis et de ipōz gaudio inp
petuū exultare. Anselm9 Ibi em̄ a singu
lis oms. ibi ab omib9 singuli cognoscēt.
nec quēq̄ latebit q̄ patria qua gēte q̄
stirpe qs cōdit9 sit. Hec Anselm9 Ibi em̄
~~a singulis eoms~~ erit em̄ tā bt̄a et pfecta
caritas iustorz q̄ vn9 quisqz in tm̄ diligz
primū q̄ntū seipm̄. ex quo illud īestima
bile sequit bonū ~~qd~~ q̄ vnus quisqz ita

de alterius bono gaudebit. vel gaudio sicut de
merito proprio. proinde cum innarrabilis sit numerus
electorum qui sputas narrare sufficiat gaudium
beatorum. Gere Ieronimus in epistola fine epistole ad eu
stochium scribens sic ait. Egredere quaeso o anima
paulisper de papilione corporis ut in hostio stans
videas gloriam dei pertransire et praesentis labo
ris ante oculos pinge mercedem. Qualis
erit tibi dies illa cum maria mater domini tibi
occurrat choris comitata virginis. cum et ipse
sponsus tibi cum omnibus sanctis occurret dicens. Surge
veni propera amica mea. formosa mea
columba mea. Iam hyemis transiit. praeber abiit
et recessit. Tunc angeli admirabuntur de tua
gloria dicentes. Que est ista que descendit de
deserto deliciis affluens. innixa super dilectum
suum. videbunt te filie syon et laudabunt.
tunc illa centum quadraginta quatuor mi
lia in conspectu throni et seniorum tenebunt
citharas et cantabunt canticum novum. Tunc
secura in amplexibus sponsi evolabis cum
iubilo dicens Invenim quem diligit anima
mea tenui eum nec dimittam. Hec Ieronimus
Tunc filii septem illius magni iob qui est

magnus sup omēs qui morātur in illa beata
orientaliū regionē faciēt cōuiuia singuli et
inuitabūt sororē suā te cō sortē suā et
dicēt tibi singuli. Bibe nūc et accūbe
cū iocūditate qr inuenisti grām corā sū
mo pncipe. Et tu respōdebis cū magno
gaudio dicēs. Bibā et hylarior fiam.
qr magnificata hodie aīa mea p oībus
diebus vite mee. O vera et inaudita mag
nificēcia. O leta et iocūda excellēcia
qlis nūqm in hoc sclo est audita puto
qd oīs huius mūdi pompa incōpacioē illius
eēt vix modica gutta. Aīa. O homo
iā diu tacui satis silui qr q pposuisti cū de
lectacioē et āmiracioē nimia audiui
ne qso pcrastines qn specialius et pfectius
mi aqua de hoc spirituū celestiū cōui
uiō exponas qr iā pius aliquid de hoc
tetigisti. Sed nimis cito ptransisti. Hō.
O aīa mallē ~~iter~~ iterū qd petis sbsilē
cio ptransire qm vl modicū de hoc celesti
secto misterio ore polluto cōferre vl etiā
mēte pcipe qr qui adhuc mūdialibus
et supuacius rebus heu sepius iplicor. q

ad huc heu siliq̄s porcoꝝ cū ceteris mun
danis pastor de familiaribꝰ dīnoꝝ spī
tuū opacioībꝰ loqui erubesco nimium
et cōfundor. qr tn̄ pijs votis ꝯire non
valeo ꝓponā breuit' qd' aliq̄n spū īstigā
te licet indignꝰ mēte ꝑtracto. q̄uis em̄
in illa celesti aula vbi plenitudo oīs
boni et in oībꝰ illā ꝑfecta ē. q̄uis ibi
ꝑ differēcia meritoꝝ q̄dā data sit ex
cellēter nichil tn̄ ibi ex īestiābili dīne
pietatis īmēsitate scd'm gregorium
possidet singulariter. Oīa em̄ sūt
oībus ꝓcorā cōia ꝓpter eū qui ī oībꝰ
ē omīa ~~oībꝰ~~ Ibi em̄ vgo gaudebit
de scē viduitatis merito. Ibi vidua
exultabit de caste vginitatis ꝑuile
gio. Ibi cōfessor de mātirū iocūdabit
triūpho. Ibi martir tripudiabit de
cōfessoꝝ brauio. Ibi ꝓphā laudabit
de pr̄iarchaꝝ pia cōuersacioē. Ibi
pr̄iarcha exultabit de pr̄iarcharū ꝓphaꝝ
fide et speculacioē. Ibi apl̄i et āgeli
gaudebūt de merito oīm inferiorū.
Ibi oīs inferiores letabūt de gloria

et coro̅ supior. Ex illis em̄ sc̄e et ꝑfecte cari
tatis vinculo viget, ut unusquisq; habiturus
sit in alio qd' nō habz in merito ꝓpio. Aīa
O hō nec adhuc ista sufficiūt mētē meā
quietare. Vn̄ q̄so ne ꝑtrāsies m̄ aliqd de
dicto ꝯuiuio singillatī et distīcte explica
re. Homo O aīa nosti q̄ balbuciendo vt
vt possumus excelsa dei r̄sonamus nec
mirū q̄ cū sumus m̄ius ydonei ad intelligen
dū, quō possumus ēe sufficiētes ad loquē
dū. cū illa que lippiētibus oculis cōtēpla
mur verius sint q̄ intelligāt̄ et verius
intelligāt̄ q̄ exp̄mātur vocibus. ne te tn̄
diuicius ꝓtrahā. audi qd ymaginat̄ intel
lectus licz adhuc modicū degustet affec
tus. puto q̄ illi septē filij de quibus sup̄
mēorauimus sūt oēs sancti et electi dei
spūs p̄ris altissimi heredes. Et hij filij
cōuiuia unusquisq; in die suo faciet qn̄
se īuicē celestibus gaudijs pascūt in quo
de meritis suis singuli iux̄ sibi datā glo
riā fercula deliciosissima ꝓpinant.
Primo g̃ die p̄mogenitus hoc ē ille ce

lestiū angelorū nūs qui nō immerito moīe
primogeniti cēsent q̄ priores sūt creacōe et cōuer
sacōe a deo ad deū ad quo cui nūq̄ recesserūt p̄ pcm̄. s̄ sēper
immobili caritate sūmo pri adheserūt. et illā he
ditatē btāz celestis regni priores omnibus feliciter
possederūt. Ibi tibi o aīa in suo cōuiuio diu
sa fercula deliciosa et p̄ciosa ꝓpināt cū unus
quisq̄ ordo de eo qd̄ excellēcius recepit īmunē
gaudia spūalia administrat. Iā cogita o aīa
q̄le t̄ ferculū ꝓpināt illi sūmi spūs seraphim
ordīs qui adeo vicini illi eterno pri sūt quod
int̄ ipos et hūc nulli alij spūs sūt qui ipm̄
immediacius cōtēplātur et suis bonis eternis
p̄fectius p̄fruātur. Quale putas hij ꝓpināt
gaudiū de nēre nobilitate. q̄le de cōtēpla
cōis claritate. q̄le de dilcōnis sinceritate.
hij g̃ hoc est. illi q̄ seraphī noīant istud cō
uiuiū ornāt ardore dine caritatis. Che
rubin splēdore eterne claritatis. Throni
equitate dine maiestatis. hoc etiā cō
uiuiū glorificāt dn̄acōes de dn̄andi
sup̄ alios excellēcia. Dn̄cipatus de p̄ci
piendi inferioribus magnificēcia. Po

testatis de autoritate malignos spūs cohertē
di hoc etiā cōuiuiū honorificāt virtutes de
ptate miracula faciēdi. ~~Angeli~~ Archāgeli
de dignitate supiora nūciādi. Angeli de
agilitate minora dine scie secta reuelādi
Ecce vides qualit singuli mētes btorū
celestibus gaudiis pascūt. de hiis q̄ ab illa
celesti aula specialibus īmunē receperūt.
Nec est mirādū q̄ hec pdcā et multa alia
nobis adhuc occulciora illi spūs in nrīm
gaudiū nob ppināt qui tam fidelit tam
dulcit tamq̄ aīcabilit in hac lacrimarū
valle nos custodiūt et nos ad illā etnē
btitudīs patriā pducē totis vibus cōcupis
cūt. Bernd9. O si qs cognosceret q̄ ad mo
dū pueniūt cōiūcti psallentibus ī medio
iuuēculaꝝ timpanistaꝝ. Videret vtiq̄
qua cura. quo ve tripudio. intsūt cātan
tibus assūt orātibus insūt meditātibus.
supsūt quiescētibus psūt procurātibus.
O aīa ieiuna et famelica si vl vnā
micā q̄ cadit de mēsa dnoꝝ ī hoc cō
uiuio. apto mētis ore psumpsisses pu
to q̄ hāc pegrinacionē ex tūc impacien
ter tollerares. Puto si vnā guttā de vino

potus eius degustasses omnem huius seculi dulcedinem
fastidires. Gregorius in moralibus. Dicor semel
in celestibus per dugustacionem subandi figitur
quam abiecta sunt mox cernitur que prius alta videbantur.
O anima mea dilecta de convivio patriarcharum
prophetarum. apostolorum. martirum. et confessorum. virginum.
qui pro alios sex filios non in merito prefigu
rantur quid dicam. Unusquisque enim horum toti
convivio suo proponit fercula quod habuit
in hac vita virtutum opera. Et quis enarrare
sufficiat quantum gaudium quelibet anima ~~suffici~~
suscipiat de sanctorum patriarcharum humilita
te perfectissima. de patriarcharum credulita
te certissima. de apostolorum caritate arden
tissima. de martirium stabilitate et pacien
cia. de confessorum pietate et clemencia de
virginum castitate et continencia. Reuera
vox et lingua deficit quia intellectus capere
non sufficit quantum sit gaudium. angelorum
choris interesse cum beatissimis spiritibus glorie
conditoris assistere. presentem dei vultum cernere in
circumscriptum lumen videre. nullo metu mortis
affici de incorrupcionis perpetuum munere
letari. O quam felix erit tibi hec dies cum

fueris ad hereditatem patrum tuorum reuersa. et quando
ab hijs omnibus cum inestimabili gaudio fueris
assumpta et ad thalamum summi regis feli
citer introducta. Jam nunc expergiscere o anima mea
et cum illa famosa regina saba cum aroma
tibus virtutum. cum thesauris bonorum operum
cum magno apparatu celestium desideriorum.
Attende in illam ihrlm supernam et contemplare
diligenter singula et vide quam veritas vincat
famam gloria exuperat omnem loquelam si for
te possis ex admiracionis magnitudine
extra humanum spiritum rapi et miro quodammodo
in diuinum spiritum transformari ut dicere incipes
cum petro in magno cordis iubilo. Domine bo
num est nos hic esse hic pater hic soror hic
frater hic patria. O domine permitte nos hic
esse et ab hinc numquam discedere. Ambrosius
O fugiamus o anima in patriam verissimam
quia illic est patria ad quam conditi sumus.
pater a quo creati sumus ibi est ihrlm ci
uitas superna que est mater nostra. Anselmus.
O anima tantus debet esse in hac vita mor
tali amor et desiderium perueniendi ad illud

ad qd' facta es. et dolor qr ibi nondū es.
et timor ne forte nō ꝑueīas et nllaz
leticiā sentire debeas nī de hys que
tibi aut auxiliū aut spē cōferūt per
ueniēdi. Anima O hō dū hec aliqn
cogito. dū hec tacita mēte mecū ꝑ
tracto qd est tūc qd' intlucet mī et ꝑ
cutit cor meū sine lesiōe et inhorres
co et ardesco. Augs Intromittor aliqn
mētalit in affctm multū inusitatū nes
cio quā dulcedinē. q̄ si ꝑficeret in me
nescio qd erit scio qd' vita ista nō erit. Dz
recidiuo onerosis pōderibꝰ et resorbeor
sollitis curis. hic esse valeo nec volo
illic esse volo nec valeo. miser utro
biqz. Hec Augustinꝰ In libro cōfessionū
xi. Hō. O aīa puto q hec celestia sīn
ꝑlibaciōe dulcedīs nō pnt a dignis
dispōitis cogitari. ~~Vn nō ē mirādū~~
Dz nescio qd tūc erit cū ꝑfcē in re sine
enigmate poterit degustari. Vn nō est
mirādū si ꝑlibacio taliū t' intulit huiꝰ
exilij tediū qr nichil est magis amaꝝ

q̄ q̄ postq̄ aīa ꝯsueuit taliū p̄gustacoē
cōsolari si rursū incepeit mūdialibꝫ et tn̄
sitoriis īplicari hīc est q̄ aīa laborat luc
tat̄ et anxiat̄ illic sēp̄ esse cupit nec suffi
cit hic esse cōpellit̄. Sꝫ illic post hoc qd̄
p̄gustatū est ascēdē conat̄. Iā em̄ gusta
to spū desipit oīs oīs caro. Vidisti gau
diū bt̄oꝝ de hys q̄ sūt infra te et de hys
q̄ sūt uix̄ te. vide mō si potes q̄le gau
diū futūm sit de hys q̄ sūt int̄ te. Homo
em̄ r̄munerabit̄ in corpe et in aīa et
istoꝝ et̄na et inseparabili vnione. Corpꝰ
em̄ nr̄m ex q̄tuor elemētis ē cōpositū.
Vn̄ q̄tuor dotibꝰ erit r̄munerandū. Terra
tūc habebit et̄nā immortalitatē. Aqua
oīmodā īpassibilitatē. Aer maximā
agilitatē. Et ignis splēdidissimā clari
tatē. Tūc fulgebūt iusti sicut sol et tā
q̄ scintille īarūdineto discr̄ēt. Abstergꝫ
em̄ deus oēm lacrimā ab oculis scōꝝ. et
iā āplius nō erit luctꝰ neqꝫ clamor neqꝫ
dolor sed sēpit̄na pax et leticia. In sem
pit̄na patria corda sibi īuicē et claritate
lucēt et puritate tn̄slucēt. Ibi vnꝰ cuiusqꝫ
vultꝰ aspicit̄ et ꝯscīa penetrat̄. Ibi vnꝰ

cuiusq; mētē ab alterius oculis corpulēcia non
abscondit. Etiā mox vbicūq; voluerit aīmus
statī adeit corpus. Augus. Dicit eni tunc
aīmus pfectissime obedit creatori. ita corpus
pmptissime obtpabit suo motori. Tam
potētē tūc deus facit aīaz vt ex eius bītitu
dine plenissima rēdūdabit in corpus. Ex qua
rēdūdācia hēbit vigorē īpossibilitatis. splē
dorē caritatis. aptitudiēz sbtilitatis. Ibi erit
oēs sēsus in actibus suis. Ibi eni oculis videbit
decorē speciosissimū. Gustus senciet
saporē dulcissimū. olfactus odorabit odo
rē suauissimū. Tactus amplexabitur obiec
tū deliciosissimū. Auditus ympnizabitur
psonū iocūdissimū. Ibi eni cū mēs in
exultacioē rapitur lingua īcan~~didū~~ticū lau
dis eleuatur. Aīa. O hō audiui iā dudū
mirabilia et cū vera sint hec omīa qd
aliud est hec pns vita nisi quedā mortalis
vmbra vita. Homo. O aīa bn dixisti qr tpalis
vita etne vite compata mors est pocius
dicēda q̄ vita. Ipe eni cotidianus defcs
corrupcoīs qd est aliud q̄ q̄dā prolixi
tas mortis. Ergo sancti viri qr huius vite
breuitatē indesmēter aspiciūt qi cotidie

moriẽtes viuũt. Et iõ se nõ mãsuros sollicitus
p̃parãt qr omĩa nichil ẽe ex fine sẽp pẽsãt.
Sed carnales mẽtes iõ p̃ncia diligũt qr
vita carnis q̃ fugitiua sit mĩme ꝓpen
dũt. Nã si velocitatẽ trãsitus eius aspice
rẽt hãc eciã in ꝓpseris mĩme amarẽt
Hec gregorius Augus Recedat g̃o aĩa amor
vite p̃ntis. et accedat amor vite ad veni
entis. vbi nulla aduersitas turbat nulla neces
sitas angustiat. nulla molestia ĩquietat.
sed ꝑhẽnis leticia regnat. Eleua iã ocu
los mẽtis et cõsidera q̃nta sit felicitas
futura vbi nullm erit malũ. nullm latebit
bonũ. vacabitur dei laudibus qui erit omĩa
in omnibus. Ibi nulla desidia cessabitur.
nulla indigẽcia laborabitur. ibi esse nr̃m
nõ habebit mortẽ. nosce nr̃m nõ habe
bit errorẽ. amare nr̃m nõ habebit of
fensionẽ Ibi aberit omĩs tarditas. oĩs
corruptio oĩs deformitas omĩs ĩfirmi
tas. ibi celũ nouũ et tr̃a noua. Ibi siles
erimus angelis dei et si nõ etate cr̃te fe
licitate et xp̃i faciei et̃na ĩspectione
Augus Illã vitã ãplexti debueras vbi

vita sine morte. Iuuentus sine senectu
te. gaudium sine tristicia. pax sine discor
dia. voluntas sine iniuria. lux sine te
bris. regnum expers commutacionis. Sed ideo consi
dera quantum gaudeat animus cum resumpserit tale
corpus quale iam audisti non tale quale cum in
genti dolore sustinuisti. et cum magno certamine
deuicisti de quo sepius timet tibimet impa
ciens pacienter. et irascens clementer dixisti.
Quis liberabit me de corpore mortis
huius. Non certe tale. Sed iam perfecte obediens
et spiritualiter. Tale inquam tale quod tibi erit
in contemplacionis solacium et in eterne felicita
tis augmentum. Mirari super omnibus hiis
non sufficio et pre magnitudine admiracionis
in inquisicione deficio. unum tamen scire desidero qua
liter mens in presenti vita ad ei contempla
cionem corpus deprimitur. illic per ipsum in con
templacione adiuuetur. Hoc. O anima scrupu
losa est hec questio sed quia magis est curiosa
quam deuota breuis erit responsio. Anima enim
tunc virtute diuina aliud habebit modum
intelligendi quam in via nec est mirandum si
pro loco et tempore mutat ordinem et modum

agēdi creature q̄ est fabricator et auctor vnīt
vniuersalis nr̄e. In rebus em̄ mūbilibꝰ tota ratio
facti est pōn faciētis. Certū est q̄ ipa aīa
nūq̄ resūptionē corpis appeteret. si resūptū
eciā q̄ntūcūq̄ gloriosū dīnā cōtēplacioēz
īpediret. Nā scdm̄ Augustini sinaz et
doctrinā. Ipe aīe sancte desiderāt corpis
resurrectionē. expectāt iteratā vnionē q̄
ipaꝝ sine eo nō pt cōsūmari felicitas. nc
saciari iocūditas. adeo em̄ vehemēt aīa
corpus desideat q̄ eciā aliq̄lit eiꝰ cōtē
placioēz īpedit et retardat. Bernardꝰ
O misera caro fetida et feda. Vn̄ tibi glo
ria q̄ aīe scē q̄s deus īsigniuit sua yma
gine ꝓpio redemit sāguiē. te desiderāt te
expectat et ipaꝝ sine te nō pt ꝯsūmari
iocūditas. Augꝰ Cū aīa hoc corpꝰ nō
aīale iā sz spūale recepeit ꝑ fcm̄ hēbit
sue nr̄e modū obediēs et imperās viui
ficata viuificās tūc īestiābili felicita
te viget ut sit ei glorie qd̄ fuit sarciē.
O aīa cogita q̄lis tūc erit t̄ gloria cū
induta fueris illa stola noua et splē
dida ōrta oī lapide p̄tioso idē corpe

glorificato in quo tot fulgebūt gēme p̄ci
osissime. quot sūt v̄tutes in mēte. tūc vtpu
to cātab' cū iubilo cāticū nouū dn̄o dicēs
Gaudēs gaudebo in dn̄o qr̄ induit me
vestimēto salutis et indumēto leticie
c̄cūdedit me et tāq̄ sp̄osā decorauit
me corona. Adhuc vide t̄cio et cōsidera
diligēter si tātū gaudiū habitura sis q̄s
de alieno q̄d habueris de ꝓp̄io. Quis em̄
enarrare sufficeret q̄ntū gaudiū q̄ stupen
dā gloriā. q̄ incōp̄hensibilē laudē et mag
nificenciā habitura sis a t̄initate b̄tissīa
a sc̄oꝝ om̄ societate felicissima ꝑ eo
q̄ corp9 tuū ꝓp̄iū tā vilit' ꝑ clipeū casti
tatis et cōtinēcie supasti. pro eo q̄ mū
dū tā potent' ꝑ gladiū paup̄tatis et ī
digēcie debellasti. Pro eo q̄ dyabolū
pessimū tā fortit' ꝑ hastā hūilitatis ꝛ
obediēcie effugasti. Pro eo q̄ om̄ib9
cogitacioib9. om̄ib9 affectioib9 singul'
inordiātis motib9 tā v̄tualit' restitisti
Adūte si potes q̄ntā laudē h̄itura sis
ab hijs q̄s v̄bo et exēplo ad meliora

puocasti. Et qd plura per singul' cogitacoibꝫ
locucoibꝫ actioibꝫ virtuosis specialē et eternā
laudē suscipies. Et id qd' tibi in te defuerit
illa celestis et diuina bt̄orꝫ societas mutua
caritate adimplebit qr vnꝰ q̄sq̄ hebit ibi
in primo qd' sibi deficiat in merito. O aīa
hec cogita hec mēte ptracta. cū tibi pie
viuēti inferūtur aduersa. Ad hec mente
euola. cū fremit corpꝰ. cū fremit mūdꝰ
cū insidiatur dyabolus. ad hec recurre. hys
mentē delinire qr id qd' in p̄nti ē momē
taneū et leue tribulacoīs nr̄e et sublimi
tate eternū glorie pondꝰ in nobis opatur.
Sed qr rueā solū est verū gaudiū qd'
nō de creatura sz de creatore cōcipitur cuiꝰ
oīs cōparata aliūde iocūditas merorē.
cuiꝰ suauitas dolor est. Et postremo
omē qd' delectari p̄t molestū est. scdm
Bernardū Igitur cōsulo q iā p p̄missa
exercitata. disposita et inuitata ad tuū
autorē te conuertas et q̄ntū gaudiū ab
eo illi bti sp̄s recipiāt diligēter consideres

et aduitas qr omne gaudiū t' ꝓpositū hic est a
accntale. et ob hoc nō saciat ꝫ excitat vt
est illud qd' de hijs q̄ int' ipōs sūt accipiūt.
hoc vero gaudiū qd' de supioribꝰ hauriūt
solū sbanciale vōt' qr ꝑ hoc solū affectꝰ
rōnalis creature saciat'. Hugo de scō victore
Oīs iocūditas oīs suauitas oīs dulce
do rerꝫ creaturarꝫ afficit' huānū cor
pt saciare nō pt. Hō. Dic q̄so o hō
q̄le et q̄ntū sit istud gaudiū qr hoc so
lū desidero. hoc ē qd' p̄ oīmbꝰ cōcupis
co qr scio q̄ hec omīa eciā si hnt' fn
illo nō solū nō sufficiūt ꝫ eciā aīaꝫ
ieiunā famelicā et miserā delinquūt.
Homo. O aīa tu q̄ris q̄le et q̄ntū is
tud gaudiū. interrogam oīa intima
mea et m̄ narrare nō sufficiūt. Anselꝰ
Si singula q̄ p̄dcā sūt bona sūt ꝛ
iocūda. cogita intēte q̄ntū sit istud
bonū delcābile qd' cōtinꝫ iocūdita
tē oīm bonorꝫ in se. nō q̄le in rebus
creatis expti sumꝰ. ꝫ tm̄ differentē

quantum differt creator a creatura qui hijs bonis
fruetur quidquid volet erit et quidquid non volet
non erit. Anselmus Cesarius. Beatam vitam faci
lius est consequi quam enarrare. cuius cursus sine
termino. usus sine fastidio. refectio sine cibo
sub antiquis perpetuisque gaudijs semper noua
iocunditas. et sine timore ~~at~~ amittendi
continua felicitas puto tamen ne diuicius te
protraham quod quamuis inestimabile sit illud gau
dium et ineffabile. estimo tamen quod de tribus
proueniat quod Triplex gaudium illos beatos
spiritus letificat et delectat. Gaudent enim
delectabiliter in perfecta et clarissima diuine clari
tatis contemplacione. Gaudent dulciter in mel
liflua et suauissima diuine bonitatis degus
tacione. Gaudent sempiternaliter in tran
quilla et securissima diuine maiestatis
tencione. Dicas enim o anima quod tribus viribus
naturalibus preemines in tua substancia. habes
enim vim rationalem que non perfecte illuminatur
nisi per primam veritatis apertam cognicionem
Et vim concupiscibilem que non saciatur nisi
per summe bonitatis perfectam dilectionem

Vim quoq; irascibilē q̄ nō quietat nisi p
etne maiestatis securā cōprehēsionē.
De hys tribus dicit bēs Bernardus sup cā scs
tica Qui replet in bonis desideriū tuū
ipe futurus est rōni plātudōs lucis. volū
tati multitudo pacis. mēorie cōtinuacio
eternitatis. q̄re tristis est ergo o aīa mea et
q̄re cōturbas me. spera in deo qm̄ adhuc
cōfitebor illi. cū oīs error a rōe. oīs do
lor a volūtate. et a mēoria oīs timor
recesserit et illa successerit quā sperāmus
mira serenitas. plena suauitas. et eterna
securitas. O aīa q̄ntū putas gaudent
et letantur qui illud eternitatis speculū ui
gitur cōtēplantur in quo omīa p̄terita pn̄
cia et futura q̄ sue bētitudini cōpetūt ap
tissime speculantur. Augus Dū ad illam
supnā lucē pris luminū venerimus
totū qd̄ in creatura ēe p̄t intelligemus.
Tūc iusti sciēt multa q̄ deus fecit sciēda.
Et qd̄ est qd̄ nescire possūt qui sciētē
omīa vidēt. O aīa et quō simplicitas
intellectus hoc pmittit. Aīa. O bēta

veritas iam video quod sapere sine te desipere
est. te ~~vero~~ vero noscere perfectum scire est
fulgentius sicut per speculum vitrum trina vi
sio nobis demonstratur. quia nosipsos ipsum
speculum. et quidquid prius est id est nosipsos
et alias creaturas cognoscemus. Nota. O
anima que naturaliter scire desideras hoc specu
lum videre affecta. in illo studere et legere
desidera quia hoc semel vidisse est omnia
didicisse ibi revera videbitur et reputabitur
stulticia ploinis theologia arestolis phisia
enpediclis theorenta. ypocratis scruti
nia. tholomei astrologia quia quidquid hic
de veritate intelligimus minima pars est eorum
que ignoramus. Dz tunc o anima videbis et
afflues et mirabitur et dilatabitur cor
tuum. Et quid videbis regem celi et in decore
suo. Beda splendor eterne pulchritudinis
est tante suavitatis. tanteque dulcedinis
ut etiam ipsi angeli qui ~~sol~~ solo sunt incompara
biliter clariores eo saciari non possunt.
Tunc ergo affluens in stupenda divine clari
tatis cognicione. Mirabitur in tuis pius

deliciosa cōsideracioē. Dilataberis omni
creaturarū ꝑfecta speculacioē. O cōtēpla
cio stupēda et admirabilis. O cōsidera
cio deliciosa et delectabilis. O speculacio
gaudiosa et ineffabilis. O q̄ digne
dcm̄ est de te. Dn̄e deus meus melior
est dies una in atriis tuis sup̄ milia q̄r
scdm̄ Augustinū. Tāta est pulchritudo
iusticie. tāta ē iocūditas lucis etne. ut
eciā si nō liceret āplius in ea delectari q̄
unius ~~de~~ diei hora. ꝓpt̄ hoc solū innūra
biles huius vite dies plenī deliciis et
circūfluēcia bonorū tp̄aliū recto meritoꝫ
despicerēt. Tā pulchr̄ eīm ē et suauis
ut ea visa nichil āplius posset deside
rari et oēm vincat dulcedinē oēm
exupat cōcupiscēciā. Aīa. Est ne
aliquid aliud cuius visio delectet. cuius
cōtēplacio letificet. Homo. O aīa q̄lis q̄uis
hec sola sufficeret si nulla alia adesset.
Est tn̄ adhuc una ut de aliorū oīm
pene innūrabiliū iusioē iocūda taceā

q̄ mirabilit' om̄ celestiū spūū mētes le
tificat. et miro quodā mō nescio. quo
īestimabili gaudiū oem̄ btām creaturā
inebriat. Videre videlicet illius celestis re
gīe deificā claritatē et sue btissime pl'
glorificatā hūanitatē. Quis o aīa vl'
cogitare sufficiat q̄ntū gaudiū gnat
illā mrem mīe regīnā pietatis et clemētie
videre. iā nō recūbēte cū puulo vagiēte
ī p̄sepio. Iā nō lacrimātē circueuntē q̄rē
tē et dicentē. Nūq̄t quē diligit aīa
mea vidistis cū p̄dideat dilcissimū
ī fantulū in triduo. Iā cte nō euilātē
vociferātē clamātē et dicentē. Quis
mi det vt ego moriar pro te fili mi
absolō cū starz ppe vnigeītū pen
dentē et morientē in patibulo. Iā
nō fugientē lamētabilit' recedentē
lacrimabilit'. cū sibi daret' discipulus
pro ingro. seruus pro dno. q̄si ali
enus pro vnigeīto et dulcissimo
filio. Dz hāc quōdā ppt' nos tam

miserā tātis meōribꝰ plenā iā nūc īestiā
bilit' sup oēm c̄aturā exaltatā r̄gnātē
cū xp̄o in t̄initatis sup bn̄dcē palacio cā
tantē iubilantē et dicentē. Tenui illū
nec dimittā Veīte ad me oēs q̄ labora
tis et onerati estis et ego r̄ficiā vos. Et
illud. Tn̄site ad me oēs qui cōcupiscatis
me et a gn̄eracioībꝰ meis ad īplenū.
O aīa mēte deuota ꝑtracta q̄ sit plenū
oīm suauitate gaudiū vidē hoēm hoīs
cōditorē. feīam oīm cōditoris genit'
cē. frēm nr̄m quondā ꝑditū abiectū ꝛ
despc̄m nūc īuentū. nūc r̄uersū. nūc
r̄gnantē. nūc oīmbus imꝑantē. O q̄s
det te frēm meū sugentē vbera ~~mr̄is~~
matris mee vt īuenīā te foris et de
osculer te labiis deuocīs. amplecter bra
chiis dilcōnis. Et iā me nēo despiciat
cū introduxero te īcubiculū cū dulcedīe
suauissīe fruicioīs. Hāc fruicioꝫ deside
rabat ille deuotꝰ Anselmꝰ īmeditaci
onibꝫ qn̄ dicebat. O dulcissīe puer qn̄

te videbo qn̄ an̄ faciē tuā appa'ebo qn̄do
saciabor pulchritudiē tua qn̄ videbo
vultū tuū desidera'bilē in quē deside
rāt ā geli ꝓspicē. Ve aīe te nō amāti.
te nō q̄renti. q̄ si mūdū diligit pcc̄is ꝑuit.
nūq̄ est quieta nūq̄ secura. nichil q̄so sn̄
te m̄ placeat. nichil dulcescat. nichil spe
ciosū. nichil p̄ter te arrideat p̄ciosū vi
lescāt omīa p̄ter te. Qd' ꝑ tibi ē aduer
sū m̄ sit molestū et tuū bn̄placitū sit
meū indeficiēs desideriū. Tedeat gau
dē sn̄ te. Delcāt gaudē tecū et flē tecū.
O bone ihū si tā dulce ē flē de te q̄ dul
ce est gaudē de te. Hec Anselmꝰ Aīa.
O hō. amore videndi dn̄m c̄atorē meū
lāgueo amore c̄nendi ihm̄ frēm meū
r̄dēptorē deficio iā desideriō intuēdi
illā gloriosā v̄ginē matrē c̄atoris mei
vulnerata ī gemisto. O bone ihū q̄ vi qn̄
debo gaudiū meū qd' desideo. O qn̄
appebit gloria eiꝰ q̄ esurio. O q̄ veniet qn̄
cōsolator meus q̄ quē ex specto. O sy
qn̄ inebriabor ab vbtate eiꝰ domꝰ ad

quā suspirio. iā grauis est mi omis creatura
ad videndū qz nimis incōparabilit' supemi
net pulchritudo a qua pcesserūt hec oīa
Hō. O aīa exspecta cū paciēcia ut cres
cāt tua desideria qz scriptū est modicū
et nō videbis me. Aia O modicū lō
gū et nimis plixū qz et si modica sūt
merita lōga tn sūt desideria. Homo
O aīa si lōga et magna videntur tibi
tua desideria quibz estuas ad eternam
gloriā et claritatē cōtēplandā quanto pu
tas desiderio estuare debeas ad eternā bo
nitatē pfcte diligendā et ad sūmā maies
tatē eternalit' possidendā. Si em hec omnia
sūme nō diligēs quō de visiōe gaudēs
et si bn videres et ītelligēs et tn secura
mēte nō possidēs quō bta pmaneres.
Augus Ibi gr vacabimus et videbimus videbimus
et amabimus amabimus et videbimus. Ipe
em est finis desideriorum nrorum qui sine
fine videbitur. sn fastidio ~~m~~ amabitur.
sn fatigacōe in eternū laudabitur. Vana
em ibi et tota vtus ē amare qd videas

et sūma felicitas eternalit' habē quod
amas. Ibi btā vita ī suo fōte plene et
pfcē bibit'. Vn̄ mīo quodā mō et delcā
bilit' impssa sit hys sil' atq; sacietas et'
nat' s̄ lōge a siti necessitas ꝛpellit'. lōge
a sacietate fastidiū amonet'. Hec Au
gustinus. Dz ne iā te aīa mea diucius
ꝓtrahā. Audi qd de pdcīs oībꝰ celestibꝰ
gaudys dicit ille deuotꝰ Anselmꝰ in pro
sologion. Exita te inqt. O aīa mea et
erige totū intellcm tuū et qntū potes
cogita attēde q̄ delcābile. sit illud bo'''
qd' cōtinet iocūditatē omī bonoꝝ. si io
cūda est ~~salꝰ fcā q̄ iocūda ē salus~~ vita
c̄ata q̄ iocūda est c̄atr' eēncia. si iocūda
est salus facta q̄ iocūda est salus que
fecit omīa. si amabil' est scīa de c̄atuis
q̄ delcābilis est illa q̄ est de rebus īcre
atis. Cur g° ꝑ mlta vagaris q̄rēdo bō
c̄ata. ama vnū in quo sūt omīa. Si
delcāt pulchitudo ~~eiꝰ~~ fulgebūt iusti
sicut sol. Si libtas aut fortitudo. Dil'es
erūt angeli dei ī celis. si lōga et salu

bris vita est ibi sanitas eterna. Di sacietas
aut ebrietas. saciabuntur de gloria et ine
briabuntur ab vbertate domus ~~eius~~ dei. Di me
lodia ibi canunt angeli. Di societas et ami
cicia. ibi est beatorum societas et omnia v
na voluntas. Di honores et dicie in domo
eius dicie et gloria. si securitas et certitu
do. ibi omnium temporum eterna longitudo. O
scor humanum cor indigens cor expertum
erumpnas immo obrutum erumpnis quan
tum gaudes si hys omnibus habundares
Interroga intima tua si capere possit
tantum gaudium suum de tanta beatitudine sua.
Di homo de tanta beatitudine vix capit gaudium
proprium quo capax erit tantorum gaudiorum quan
tus ~~erit~~ est numerus electorum ubi unusquisque tantum diligit
proximum suum quantum seipsum et tantum de suo gau
dio gaudet quantum diligit. Ita etiam quisque
plus absque estimacione de dei quam de sua et
omnium electorum gaudet felicitate quia sicut
deum toto corde tota anima. tota mente di
ligit. Ita ad plenitudinem illius gaudii to
tum cor. tota anima. tota mens non sufficiat.
qui tantum gaudebunt quantum amabunt. tantum

amabūt q̄ntū videbūt. Certe nec oculꝰ
vidit nec auris audiuit. nec ī cor hoīs
ascendit q̄ntū te amabūt et cognoscēt
sc̄i dei. Oro deꝰ meus cognoscā te. a
mem te. vt eternalit' gaudeā de te et si
nō possū ad plenū in hac vita. crescat
saltē hic noticia et amor vt ibi sit ple
nū gaudiū. h' sit in spe. et ibi sit īre
Dn̄e p̄r ꝑ filiū tuū h' iubes et et cōsul'
pete' et ꝑmittis accipe' vt meditetur
de hac mens mea. sermocinet' os meū
loquat' inde lingua. esuriat aīa mea.
siciat caro mea donec intrē ī gaudiū
dei mei qui est trinꝰ et vnꝰ bn̄dictus
in secula Amen

Et sic est finis huiꝰ lib' de q̄tuor ex'
ciciis aīe et hoīs Deo grās

Explicit soliloquiū siue Dyalogꝰ
Bone Venture De q̄tuor exciis
ꝑ manꝰ fr̄ albti Cass de duysseldorp
pbri Crucifer quetual in

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF